

Kaina metams:

Amerikoje ir Kanadoje . . . 2 dol.
Lietuvoje ir kitur 4 rub.

Korespondencijas ir pinigų siuntėnėms
adresas:

„ŽVAIGŽDĖ“

3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Published by

A. MILUKAS & CO.

Every Friday at Philadelphia, Pa.

Yearly subscription \$a.00
Advertising rates on application

All communications should be addressed:

„ŽVAIGŽDĖ“

3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Entered as second class matter March 9, 1909, at the Post Office of Philadelphia, Pa., under the act of March 3, 1879

Nr. 21

PHILADELPHIA, PA. & NEW YORK CITY, 26 D. GEGUŽIO (MAY), 1916 M.

Metai XVI.

AUSTRAI PERGALI ITALUS.

Rusu kazokai susivienijo su anglais Azijoje.

PASĖLIAUSIA BATALIJA PAS VERDUNĄ.

Turkai telkia milžiniskas pajėgas prieš rusus.

Rusai sulaiko vokiečių tolyn ėjimą Lietuvoje.

Austrai apgali italus.

Berlynas, 29 d. gegužės. Sulig Austrijos karės biuro paskelbimo, pletiniam Tyroliaus fronte italų padėjimas daros juo tolyn tuo aimaningesnis. Austrai su didžiausiu pasisekimu laimėjo jų ataką Lavarone kilumoj. Italai tapo nustumti iš visų čia savo pozicijų. Austrai užėmė Cima Mandriolo ir tuš tuojaus vakarus, augstumą iki Astach kloniui. Didkunigaikščio sosto įpėdinio Karolio Prano Juozapo kariuona dasivarė iki Monte Tormino, Monte Maggio linijos. Nuo kada austrai pradėjo čia savo ofensivę, viso labo jie paėmė 23.883 italų kareivių nelaisvėn, pastarųjų tarpe esą ir 482 apiceriai. Nugrobtų kanuolių skaičius siekia 172. Austrai dabar laiko Italijos teritorijoje apie 10 mylių liniją tarpe Ternaguolo ir Astico. Talkininkai tariasi suvienytais spēkomis eiti Italiją pagelbon.

Vėlesnės telegramos iš Paryžiaus tvirtina, jog italai pradeda atsipeikėti po suteiktų jiems austrų pastaromis dienomis skaudžių smūgių, ir drūtinata stavo linijas naujais kareiviais.

Italų bombos sunaikinę didžiausią Rovereto'io amunicijos sandėlį ir pats miestas esąs liepsnoję, pasak raportų 22 d. gegužės iš Rymo. Kelios sunkiosios kanuolės eksplozijoj sunaikinta.

Dabar didžiausias judėjimas eina ant apie dvidešimtis ketvirtinųjų mylių ploto ir rytus ir šiaurystus nuo ežero Garda, kur italai pirmiausia pradėjo vartytis ant Trento.

Italai atitraukė naikindami kanuoles.

Rymas, 24 d. geguž. Austrų ofensivė Italijos fronte pradėta 10 dienų atgal, juo tolyn tuo labyn darosi panašėnė ir vokiečių ofensivė pas Verduną. Užėmę patoges nes pozicijas, iš kurių italai pasitraukė, austrai dabar drūtinasi ir organizuojasi. Jie sutraukė daugiau artilerijos po generolo Koveess vadovyte ir mėgino atkirsti italių užpakalinę komunikaciją, bet tas jiems nepasisekė.

Italijos apiceriai apskaito, jog tarpe Adige ir Brenta upių austrai pastatė 26 baterijas 12—kos colių kanuolių be daugybės mažesnių kanuolių ir atgabeno iš Galicijos ir Balkanų frontų 13 divizijų naujos kariuonos, apie 300.000 kareivių.

Arsiero užvis daugiausia iš visų miestų nukentėjo nuo austrų bombardavimo.

Italai jau evakuavo Posina ir Astico baseinus. Dabar jie drūtinata savo pozicijas Arsiero srityje. Evakuodami sunaikino savo artileriją, kurią nesugebėjo su savim pasiimti.

Tarpe Astico ir Branta upių austrai varė smarkų ataką prieš italų linijas Lagarino klonyje visame fronte; abiem upėm Adige šonais ėjo pašėlusiu kanonado.

Rusų kazokai susivienijo su britais ant Tigris.

Iš Londono praneša 21 d. gegužės, jog rusų kazokai susivienijo su Anglų armija po generolo Gorrinze vadovyte. Kaip rusai pasiekė anglus, kol kas nėra žinios. Dabar ta armija slenka ant Mesopotamijos, kur anglų kariuona kovėsi nuo karės pradžios. Viena jų armijų tik per 60 mylių nuo Mosulio, kita Persijos apribuje, netoli Chanikin, mažiausiai per 100 mylių nuo Bagdado. Mėnam, kad tai pastarosios armijos dalis nežinomais keliais

per kalnus Persijos pasieniu atėjo britų kariuomeni Azijoje pagelbon.

16.000.000 rusų armijoje.

Pasak amerikiečio Conger, neseniai sugrįžusio New Yorkan iš Europos, rusų armijoje esama nemažiau 16 000 000 kareivių. 10.000.000 kaujasi įvairiuose karės frontose, o 6.000.000 rezervoje. Virš to apie 3.000.000 vyrų šiaip darbuojasi armijos reikalams. Uniformos, kurias nešioja rusų kareiviai, esą padarytos Amerikoje ir prištistos jiems Didžurija ir Vladivostoka.

Pašėliausia batalija siaučia abipus Meuse.

Londonas. Inirtusis pėstininkų batalija prieš Verduną, abipus Meuse upės žėlo pereitą subatą ant visos linijos nuo Avocourt'o iki upės. Numirėlio ir 304 kalnų srityje ėjo be perstojo atakos ir kontratakos, su abiejų laimėjimais — Vokiečių ir prancūzų.

Regimai Vokietijos sosto įpėdinio kariuona laimėjo daugiau toje pašėlusioje batalijoje ir pietus ir pietvakarius nuo Numirėlio kalno, kame jie suėmė 1300 prancūzų be laisvų. Paryžiaus kariški pranešimai irgi neužginčija prancūzų daug prakūšius tuose mušiuose, bet vėlesnės jų telegramos tvirtina, kad tolesnius vokiečių žygius visiškai sulaikė. Be to jie užėmė du apkasus ant Esnes—Harcourt kelio ir į rytus nuo Meuse suštarmavę Haudromont akmeniškaldyklas, Douamont kirsnyje. Vokiečių vyriausio štabo pranešimas sako, kad pas Numirėlio kalną pastarieji suėmė 1315 prancūzų belaisvių įskaitant ir 31 apicerių ir nugrobė daugybę amunicijos, 16 kanuolių ir aštuonis armotas.

Vokiečiai netekę 300.000 kareivių pas Verduną.

Paryžius 21 d. gegužės. Telegrama iš Londono „Daily Chronicle“ taip aprašo Verduno mušius: „Batalija pas Verduną prasidėjo 21 d. vasario tarpe sniego ir dumblyno. Ji tęsiasi ir po šiai dien, 21 d. geguž. karštuose saulės spinduliuose. Mes žinome, jog per šiuos tris mėnesius vokiečių nuostoliai viršija 300.000 kareivių. Atgabėnama be perstojo nauji kareiviai papildyti žuvusių, sužeistų ir paimitų nelaisvėn vietas. Vienas expertas tvirtina, jog pusė milijono tonų metalo išberta ant Meuse apylinkės kalnų. 3.000 vokiečių kanuolių iššovė 15.000.000 kulku tos batalijos laike. Iš to galima spręsti kaip narsiai moka prancūzai gintis, jog toks galingas priešas negali jų nei iš vietos čia išjudinti. Buvo, tiesa, pasklydęs gandas, kad Numirėlio kalną vokiečiai galų gale paėmė. Tečiaus tas kalnas po šiai dien tebėra prancūzų rankose.

Rusų tolin ėjimas sulaikytas.

Petrogradas. Turko—Persijos pasienyje, pas Chanikin, rusų ekspedicinėse armija Bagdadan tapo sulaikyta. Turkai neriasi iš kailio, kad neduot rusams nei žingsnio pasivarty toliau. Visi rusai, kurie tėmis turkų kampa-nija, negali atsigerėti jų nenaprasta narsa ir atkaklybe. Ypatigai apgautai ėjimą Mesopotamijon, sulig vėliausiu aprašymu Serinal — Kerind'o batalijose, turkai parodė mažne viršmągistiškas pastangas, gindami stiprovų nuo rusų užėmimo. Beveik visas, esą, garnizonas išmirė bekovodami, nors neatsiekė savo tikslo. To svarbaus

punkto priešakyje turkai dabar padirbo visą eilę stiprovių ir žymiai sudrūtinno savo kariuomenę atitrauktais kareiviais iš kitų Mesopotamijoj pūktų. Jie rengiasi ginti Chanikin iš paskutinųjų.

12.000 austrų Bagdade.

Londonas. Laukiama su birželio pradžia atvykstant Bagdadan 4.000 vokiečių ir 12.000 austro—vengrų, turkams ir talką prieš anglus. Tą žinią paduoda, Buehlaerėto korespondentas iš Londono „Times“.

Turkai silpnina Konstantinopolio apgyvimą ir siūndia visokią galimą pagelbą ir Mažąją Aziją, taipgi koncentruoja didelę armiją Maraise, apie tris dienas kelionės ir šiaurystus nuo Alexandretta prie Viduržemio jūros šiaurinėje Sy lioje, kur prisibijoma talkininkų anėpuoliu.

50.000 austrų apleidžia Albaniją.

Paryžius. Neseniai sugrįžęs Paryžiu tuolia neutralės šalies diplomatas, paprasakoj, kad Austrija atšaukė 50.000 savo kareivių iš Albanijos trimis pastaromis savaitėmis. Austrai ten palikę tik mažą savo kariuomenės dalį saugoti miestus, kuriuos jie užėmė. Taip Fiera'e paliko jie 300 kareivių garnizoną ir Berah'e 600, kiti sutraukta Durazzo mieste. Atitraukimą iš Albanijos fronto austrų kariuonos aiškina tuomi, jog negalima esą ten prigabenti jai reikalingų daiktų.

Raportai iš Atenų sako, jog austrai atitrakę iš Albanijos kariuoną tam, kad suteikt didžiausias pajėgas prieš Avlona, vienatinį italų rankose miestą toj šalyje. 19 d. gegužės buvo paskelbta, jog austrai sutelkė Fiume 150 transportų laivyną pergabentiū kareivių ir karės reikmenų į Durazzo — Albanijos sostinę.

Turkai telkia Sivas'e.

Geneva per Paryžį. Konstantinopolio korespondentas „Tribune“a praneša, jog feldmaršalas Liman von Sanders traukia drūtą turkų kariuoną į Sivas, Azijos Turkijoje, kad pastot kelią rusams. Turkai turi didelę artileriją. Tas pats korespondentas tvirtina, jog Turkų valdžia pastaruoju pašaukė po ginklais visus savo jaunikačius 17 — 18 metų.

Rusai sulaikė vokiečius Lietuvoje.

Petrogradas. Vokiečiai stengėsi užimti ofensivę Ilukštos srityje ir į šiaurę nuo ežero Ilsen, bet rusai juos atmušė su dideliais priešų nuostoliais.

Kitose fronto dalyse tebeįs artilerijų ir karabinų mušiai, kurie ypač pasižymi smarkumu Dvinskio kirsnyje ir į pietus nuo Smargainių bei Krevo. Dvinskio apylinkėje ir į šiaurę nuo ežero Miazdol vokiečiai naudoja eksplojuojančias kulkas.

Austrai paskandino tris laivus.

Barcelona, Ispanija. 24 d. gegužės. Austrijos submarinas paskandino rusų barką Regina; jos kapitonas ir jurininkai išgelbėta. Kapitonas pasakoja, jog netoli Barcelonos sutikęs du pagelbos luotus su italais jurininkais priklausančiais Italijos garlaiviniui, kuri taipgi Austrijos submarinas paskandino. Tas pats povandeninis užpuikas nuvaręs ant dugno ir Grakijos laivą Istros. Pastarojo 21 jurininkai pagelbos luotais atsyrė į Tarragna.

J. GERUTIS.

Garbenio Nuomos.

(Antra dalis. šv. Kazimiero Draugijos išleidimas.)

(Tąsa.)

22 SKYRIUS.

Kiek metų?

Nešvelnus klausimas!...

Mergaitė ir moteris užpyks ant manęs už tokį nemandagų šio straipsnio antraštę. Juk jos nemėgsta, jei kas teiraujasi apie jų — ypač pagyvenusiųjų — metus. Nusiraminkite, mano sesutės! Čia ne apie jūmus bus kalbama. Taipogi ir ne apie vyrų amžių bus pasakojama. Vyrai irgi nori pasirodyti jaunesniais, nors jau ne taip atkakliai, kaip gražioji lytis.

Kad niekas bereikalo nerastuotų, skubinus pasakyti, kad ne aš pramanau „kiek metų“. Aš radau tai viename lietuviškame laikraštyje. Tenai autorius užsiskaria ant Bažnyčios, buk šį skelbiantį, jog Adomas buvęs su 4004 metųose Kristui negimus. Tik bereikia dar pridėti, kokiam mėnesyje ir kokioje dienoje. Tai bene busi 15 rugpjūčio, kuomet obuoliai pradeda nokti.

Galiu pranešti bevardžiui autoriui, jog Bažnyčia ne skelbė niekados panašio daikto. Žinau gerai, jog mūsų priešai nesiliauna prikašioje, buk mes skaitydami metus nuo Pasaulio Inkūrimo pasiremiame ant Biblijos. Mokslas, sako bevardis autorius, 4004 metais nepasiteikio. Žemės sluogsniai, sako, reikalauja kur—kas daugiau laiko. Istoriai taip—pat. Juk, sako, Indiečiai, Aigyptiečiai, Kyniečiai girijasi gyvenę dešimtims tūkstančių metų.

Tai išeina, pagal bevardžio autoriaus rėkundą, jog Biblia nesutinka su mokslu, jog pati klysta ir Bažnyčia klaidina.

Atsprausiu p. Bevardžio! Taip nėra. Sakysime, yra du žmogū. Vienas stgyauja koki daiktą, antras tyli. Ar gali būti tarpu jūdviųjų ginčas? Regis, ne. Čia ta pati yra su mokslu ir šv. Biblija. Mokslas skaitluoja žemės sluogsnius, vartaloja tautų chronologiją, o Biblija nesiginėja, tetrinėja sau sveikas.

Ištiesų, kągi mes randame Biblijoje apie pasaulio metus? Nieko.

Rasi tai ir keista, bet taip yra. Ištikro niekame nėra pasakya, jog Adomas buvo suvertas tiek ir tiek metų pirm Kristaus. Jeigu kame būtų paminėta, kad nuo Adomo iki Tvano yra tiek metų, nuo Tvano iki Mozės vėl tiek, nuo Mozės iki Jezaus Kristaus tiek, tuomet būtų aišku, metų skaitliu esant, kuriuos sudėjus krūvon išieitu čielybė. Tuotarpu nėra nei čielybės nei dalių.

Tai iškurgi atsirado tie 4004, klausia bevardis autorius?

Jie atsirado stačiai iš Biblijos aiškintojų (komentatorių). Ir štai kaip. Biblijoje yra skaitliai. Vienur pasakya, kad toks ir toks Patriarkas yra miręs tokiam ir tokiam amžiuje. Kitur pasakya, kad toks ir toks karalius viešpatavęs tiek ir tiek metų. Biblijos aiškintojai suvedė tuos visus metus krūvon, suskaitė apgraibomis, kaip jiems rodė tikriau, ko neteko — pridėjo ir padarė kaikiurie 4004. Tas skaitlius nebuvo nei pilnas, nei ne mainomas, o be tu dviejų sąlygų pilnabė negali būti tikra. Tų sąlygų ir nebuvo. Juk Biblija nenurodo visų kartų nuo Adomo iki Jezaus Kristaus ir nesako, kiek kuri rasta tęsė. Nepadauoda smulkaus sąrašo visų patriarkų nuo Adomo iki Nojaus, nuo Nojaus iki Abraomo. Biblija galėjo kartais aplenkus sunų peršokti ant senoulio, ant bočiaus, ar kad ir ant alnio. Juk gi buvo budas pas žyčius praleisti čia ir kitur kaikiurias kartas (generacijas) dėl tulų priešaščių, ir tai tikdavos ne syki. Toks praleidimas daro didelę spragą chronologijoje ir nebegali sutikti su 4004 metais. Biblijos aiškintojai, nepaturoje tokios spragos, galėjo pigiai apšvirkti.

Be to reikia neužmiršti, jog seniau nebuvo spaudos: spauda buvo Gutenburgo pramanija vos XV šimtmetyje Kristui gimus. Kningas rašydavo ranka, nuorašas (kopijas) — taipogi ranka. Tegū Biblijos autoriai buvo Dievo įkvėpti, bet jų perrašytojai nebuvo įkvėpti. Tie galėjo arba netaip perskaityti padėta skaitlini, arba kad ir gerai perskaite galėjo negerai parašyti ir tuo galėjo suklaidinti ir busiančius perrašytojus. O suklysti buvo lengva dėlto, kad hebraiškos skaitlinės maišos su raidėmis (litteromis).

Tokia klaidą randame Karalių Kningose (I. Reg. X. II. I.). Tenai pasakya, buk karalius Saulus buvęs tik vienu metų, kuomet pradėjus karaliauti žydamas. Tuotarpu matyti iš skyrių IX — XII, jog Saulus buvo visai ne vaikas, jog buvo augętesnis už kitus visa galva. Čia aiškus daiktas, jog įkvėptas autorius negalėjo taip parašyti, čia stačiai perrašytojas (kopijistas) bus apšviręs. O kas iš mūsų niekados neapsirikto, tegul tas meta akmenį į apšvirėk!

Iš to išeina, jog Biblijos skaitlinės — skaitlinės nepilnos, kartais nevykusios — todėl ir nėra Biblijos chronologijos.

Bažnyčia irgi neverčia priimti Biblijos chronologijos. Biblijos aiškintojai visuomet buvo liūsi skaitliuoti kaip sau tinkami ir, ties pasakius, jie naudojos ta laisve gan plačiai. XVIII šimtmetyje buvo jau bent du šimtu įvairių skaitlinių išrokvimū svioto pradžios, kurios svyrā-

vo tarpu 3500 ir 7000 metų. Tai, vadinas, niekas nevaržė skaiyti kiek norint. Bažnyčiai yra vis ta pati, ar bus 4004, ir 5199, ar 7000. Trumpai sakius, nei Biblija, nei Bažnyčia, neaptaria, kiek yra metų nuo žmogaus atsiradimo ant žemės. Gali sau manyti, kaip kas nori.

Mokslas taipogi nieko tikro nepasako. Jis tik reikalauja daugiau per 4000, tai ir galima jam duoti, kiek sveikas reikalauja. Bet mokslas pasitenkina ir mažiau gavęs už kaikiurias Saulėtekio tautas ir už kaikiuriuos vakarų mokeliniukus.

Štai, geologija ką sako? Sako: „Mes randame žemės sluogsnuose žmogaus palaikus. Kiek amžių prabėgę, pakol tie sluogsniai užžėlė?“. Ir negali atsakyti, kiek. Vienas sako, benebusią prabėgę 340.000, kitas mano, kad tai esą daug, užteksi 8 — 10.000. Atkartuju, jog niekas nekliduo ruokuoti kaip kas sau nori.

Ugi istorija, ką ji? Istoria jai keturias Rytines tautas, kurios girtas esančios taip senos, kaip pat pasaulis. Tos tautos yra Chaldejai, Aigyptiečiai, Indiečiai ir Kyniečiai. Ale mokslas sugavo juos bemeluojuant. Jie visai nėra taip seni, kaip kad girias. Kyniečiai ir kiti taip daro, kaip anas bylininkas, kurs jėkio iš savo priešo 100 rublių, o teismas tepripažista jam tik 10.

Taip antai, Č h a i d e j a i sakos jau buvę ant žemės prieš 500.000 metų. Tuotarpu mokslas duoda jiems tik 3700 ir tai duoda iš malonės. Panorėjus galima pridėti dar 6.800, tuomet bus 10.000, ir tesidižiaugia sveiki savo senumu!

Aigyptiečiai irgi neužsileidžia. Bet ir jiems mokslas yra šykštus, leidižia girties tik 6000.

Indiečiai, tai jau tikri besodiai. Jie reikalauja sau bent keliu milijonų metų lygiai taip, kaip kad aš reikalaučiau iš mano skolininko keliu milijon rublių. Be gėdžiai už tokią pretensiją! Ale mokslas nukirpo tuos milijonus palikęs tik 2.000. Sutikus padauginti 2.000 tris kartus, visgi tebus 6.000, o milijonų, kaip nebuvo, taip nebuvo.

Sutraukus visą krūvon, galima pasakyti, jog žmōniija turi daugiau par 4.000 metų. Nei šv. Raštas, nei Bažnyčia nieka d o s nesispyrė prieš tai.

Zmonija tat taip. Bet pat pasaulis kiek turi metų, tepasako, kas žino. Mokslas, neturėdamas nei jokių chronologijų parparodymų, reikalauja bent 10.000. Galima tuos tūkstančius jam duoti ir jei kuomet pareikalautų daugiau, nėra taipogi ko spirties. Ale ar šiaip, ar taip nei tame dalyke, nei kituose mokslas nesugaus Biblijos bemeluojuant. Negalima sugauti bemeluojuant to, kurs tyli.

(Toliaus bus.)

LIETUVA.

Atsižvelgiant į mūsų laikus, laimingai pradėjom 1915 metus. Sakau laimingai, — pes pradėtant 1915 metus tolokai nuo mūsų brangiosios Tėvynės vakarų ribose girdejos duslus, neaiškūs patrankų gausmas. Ne vieno lietuviu galvoje gimė šviesesnės minties spindulėlis: ne vienas džiaugdamos manė, jog tolokai ir vakarus nusidriekus karo smėklą gal pas mūsų nebegrįš, gal po sunkių ir pavojingų mėginimo valandų vėl prasibliavys ilgai aptemęs dangus. Gal vėl saulutė savo spinduliais šildys mūsų brangią, brolių kraują aplaistyją žemelė...gal... Neškuo šios šviesesnės mintys susisuktį optimistų galvose pastovėsi lizdelė, kaip vėl ugnies kamuočiai ir švi- no lietus pradėjo viską naikinti, ka ant kelio autiko. Kai — kas bėgo nuo skaudžios rykėtės, kai—kas atsidavęs Visagalindio vaiiai, liko ir buvo ludytojas baisių reginū.

Nauji laikai — nauji reikalai. Pa—traukū iš karo liepsnos apimtu vietu, žmonės reikalavo neatidėtinios pagalbos. Šią pagalbą ir teikė, žinoma, kiek galėjo, dar 1914 metuose įsteigtas Vilniuje lietuvių komitetas, nukentėjusiems nuo karo šelpti. Šis tai komitetas trumpame laike savo ekryriais, tarsi tinklu, apklojo visą priešo neužimta Lietuvā, nešdamas reikalaujantiems pagalbā.

Nemažą pasipirtį teikė mūsų tautiečiams ir Lietuvos vartotojų draugijų susivienijimas „Kooperatorius“ šiais metais rūpeščiu Kun. Adomo Vilimavičiaus įsteigtas. Ypač, vokiečiams užimant platesnius Lietuvos plotus daug darbuos nenuvargėtas „Kooperatoriaus“ direktorius, minėtas Kun. A. Vilimavičius. Jis daug patarnavo mūsų žmonėms, arba patsai užmokėdamas gyvais pinigais už per rekvizicija, valdžios išduotus kvitus, arba apsiimdamas sužeikti tuos pinigus, — už tam tikrą nuosimtį.

Nors karas baises naikintojas, vienok mūsų tautos vadai nepasidavę pesimizmo intakai. Jie—gerai žinojo, jog karas laikinas, jog praėjus karui reikės nemažai ir tai sumanių ir ištermingų rankų, kad atstatyti, kas karo sunaikinta. Zinia, daug bus po karo materijalo skurdio, kurio pralalinimui ilgai ir įtemptinai reikės darbuotis. Bet kartu reikės parisi kultūros rūmā atstatyti. Tam darbu reikalingi tautos švietėjai, liaudies mokytojai. Kaip žinom, šį praklinę bet sunkū darbā ant savo pečių velka „Saulė“ ir jos darbušs pirmininkas, Kun. Oišauskas, kurs, matydamas, jog naujuose muruose ant Žaliojo Kalno per daug nepatogu, pasirūpino kursūs perkelti Vilniūn, kame ir dirbo savo darbā.

Prie šio naudingo apšvietos darbo labai daug prisidėjo Vilniškis lietuvių komitetas, nukentėjusiems nuo karo šelpti, nes jis ištisė reikalaujantiems mokiniams savo pašalpos ranka. Nuo „Saulės“ neatilkoji vienintė sesutė „Ziburys“, kurio žymiausioji įstaiga — mergaičių progimnazija išpradžiu buvo perkelta iš Mariampolės į Trakus ir ten liepos mėnesy užbaigusi 1915 — 6 mokslo m., dėl prisitartinčių karo pozicijų persidangino į Šienāvą Maglievo g. Čia gavo teisę pamešū atidaryti augštąsias klases, ir rudenio p priežasties ūmai paskelbtos evakuacijos pervaziavo į Tambovā, kame ir dabar pilna tvarka veikia penkių klases su prėklasiu.

Trečiasis mūsų šviesos židinys — „Rytas“ giliai buvo užsnūdęs. Daug, daug darbuos „Viltis“ kol prižadino šį jauniausiąj ir, matyti, silpniausiąj šviesos nešėją. Po ilgū triušo pavyko pažadinti, bet neilgam. Ilgesnis rytdriavimas paliko sau pėdasuk. Po visuotino „Ryto“ susirinkimo „Rytas“ vėl užsnūdė, ir nežinia kada atbus. Gaila! Taip—pat gaila, kad ir suvalkiečių „Zagre“, kitkart taip naudingai darbuosis, dabar, karo metu višiskai apmirė, nors įgalintinis jos yra (L. Balsas No. 18) ir dirva darbai patogi.

Pradėjus vokiečių armotoms baubti Lietuvos laukuose ir kitos mūsų socialio gyvenimo šakos tarsi sustingdo. Tik apie save apsidairę, vėl kibo į darbā, nors nevisi. Nematom šiais metais švento Kazimiero draugijos susirinkimū, bet užtat matom Vilniuje skaitlingā blaivybės draugijos susirinkimā. Šis susirinkimas įvyko 17 ir 18 vasario. Susirinkiman ne visi galėjo atvykti, kurie manė ir rengėis atvykti. Sutrukdė vokiečiai.

Iš šimtetinių blaivybės draugijos susirinkimo nusprendimū pažymėti: 1. prašyti ministerio, kad leistų mokyklosna įveiti lekijas apie alkoholio kenksmingumā; 2) nutarta ar, geriau pasakius, išreikštas pageidavimas, kad valdyba pasirūpintų išleisti daugiau brošurų turtingesni kalendorių „Dieve padėk.“

Beto, konkursinio veikalio išleidimui paskirta 600 rublių.

Ir Lietuvių mokslo draugijos Valdyba pasirūpino, kad ir šiais metais įvyktų tradicinis — metinis mišėtos draugijos susirinkimas, kurs ir atsibuvo Vilniuje pirmoje birželio pusėje. Bažnytiniam Lietuvos gyvenime nieko ypatingesnio neatitiko, jei nekaitysim Kun. Aleksandro Dambrausko paskyrimo vėnuolyčių vistoriatorūmi ir Zemačių Seminarijon įvedimo latvių kalbos pamokū.

Bet, vakaruose kilęs baises debesys išlėto slinko kasdien vis tolyn ir tolyn į rytus.

Puolė Kaunas ir tas pats pavojus grėsė Vilniui.

Ir lietuvių—intelgaliai, tarsi nusidžirėję „brolius“ nuo Vyslos persiskyrę į dvi dali: vieni sėdėjo savo vietoše, kiti — gi — pasitraukė. Suvis ne daug beliko svietiškiū inteligentų, nors ir iš kunigijos tarpo daug be jokio reikalo apledo savo aveles. Tad, iš vienos Lietuvos pasidarė lyg kad dvi Lietuvii: viena — tenai kame Neris su Nemunu susikabinę skuba į plačiąją jūrā, o antra — čia: ši antroji kur—kas didesnius plotus apgyveno. Jei atsidursi ant Nevos krantų — rasi čia antrąją Lietuvā; jei pažvelgti į Maskvā, Urālā, Ufā Uralo kalnus, Sibirā — vis pamatysi šią antrąją Lietuvā. Bet dirstelkim pirmiau ir pirmajā. Mažai ir net labai mažai mes žinom apie pasilikusių lietuvių gyvenimą. Jie tikėsim laikraščių pranešimams ir neva—pabėžusiųjų pasakojimams, tai išsis, kad likusieji mūsų broliai semia mokslą gimnazijose, kurias vokiečiai buk tai atidarę Lietuvoje; turi gal ir kitus patogumus, kuriuos mes tegalim vien įsivaizdinti. Ši antroji Lietuva turi du svarbiausiu centru Maskvā ir Petrograde. Visi veikėjai susispietė Petrograde. Čionai yra net du komitetai, šėpliančių nukentėjusiems nuo karo: Petrogradiškis lietuvių komitetas ir iš Vilniaus persikėjęs Centralinis komitetas. Petrogradiškis komitetas globoja daug pagėgelių didelių ir mažų. Šiems yra įsteigęs kelias mokyklas, o studentams, kursistėms ir gimnazijų mokiniams ir mokinėms — bendrabūčius. Kur kas plačiau darbuojas Centralinis Komitetas. Tiesa, jo darbo laukas kur—kas platesnis. Jisai rūpinasi lietuviams pagėgėliais, išsklaidytais po plačią Rusijā ir Sibirā, stengdamos prie didesnės pagėgelių kuopos turėti savo delegatā.

Voronežas dabar liko lietuvių apšvietos centru. Tenai, „Saulės“ kursai tenai p Yčo vardu įsteigtos vyrū ir mergaičių gimnazijos. Jiems visiems teikia pagalbā Centralinis Komitetas.

Petrograde nuo rugsėjo mėnesio pradėjo leisti per — savaitė du kartu išeinanti „Lietuvių Balsas.“ Be to paskutinėse spalju dienosė sujudo ir įsteigė dvi sekėjii prie Centralio komiteto: viena rūpinasi pagerdit būvį nelaisvėn pakliuvusių lietuvių kareivių o antras — stengsis palengvinti susinešimą su Lietuvoje likusiais. Ši antroji sekėja jau funkcionuoja, kaip pranešama „Lietuvių Balse“, No. 28.

Tad, kas nori, gali rašyti laiškus Lietuvon. Apie laišku siuntinėjimą štai ką praneša „Lietuvių Balsas“ 63-ame numeryje: „Lietuvių Centralinis Komitetas suorganizoavo tam tikrā biurā susirašinėti su pasilikusiais Lietuvoje. Laiškus reikia rašyti trumpai, vokiečių arba lietuvių kalba ir įlaiška reidi įėti 3 pasto markės po 10 kap.

Laiškai bus verčiami vokiečių kalbon ir per Stockholmo Komitetā siunčiami nurodytu adresu, kurį reikia ra-

tyti laiške, arba geriau ant atekiro voko (konverto). Per Centralinį Lietuvių Komitetą galima susirašyti ir su be-laisviais.

Laiško pradžioje reikia parašyti to žmogaus adresą, kuriam siunčiama laiškas, pavyzdžiui: „Jonui Remeikai, Panevėžys, Ramygalos g. No. 15“. Laiško gale reikia parašyti savo adresą, vardas ir pavardė. Siunčiant laiška Centralinui Komitetui reikia rašyti toks adresas: Petrograd, Baskov per. 29, kv. 10. Komitetui „Lietu-vali“.

Religinis pabėgėlių gyvenimas sunkus. Viena—truks-ta kunigų, kurie patenkintu jų dvasios reikalus, 2) labai yra išsiblaškę.

Tiesą, ir Lietuvos likusiu šiuo žvilgeniu nepuikiasias aprūpinimas. Tik prisiminkim, kad daug bažnyčių su-griauta (Tauragėje, Vieksnuose, Pajurė, Naumiesty, (Kaun. g.), Degučiuos, Gargžduos, Kuršėnuos, Eirogaloj). Nukentėjo: Seročiū, Svėksnoj, Kretingoj, Andrejave, Kurtavėnuose, Vilkijoj, Jurbarkė, Papilė, Plungėj ir kaip sako, net Sidlave) kunigai išbėgo.

Prie to reikia pridėti, kad pas mus nesimato tokio ti-kybinės dvasės pakitimo, koks matos Francojoj, Angli-joj, Belgijoj, Vokietijoj. Na ir moralumas neaugščiau-siajai stovi. Kai—kurie kunigai, arčiau su pabėgėliais susi-durdami pasakoją jog moralumas pas mūsų žmonės da-bar net žemesnis, negu kad buvo prieš karą. Jei tai tie-sa, tai labai liūdnas apsišreikimas mūsų tautos gyvenime; liūdnas ne del to, kad apsišreikima tame žmogaus silpnu-mas, bet kad tai atsitinka tokiam laikui ir svetimame krašte, iš kurio grįždami i Tėvyne, gali parnešėti neges-tinų „pyragų“.

IZ. GUSTUKAS.

Savųjų įieškokite čia.

Norint surasti pabėgėlių reikia kreiptis i PABEGELIU RASOMAJI IR ZINIU TEIKIAMAJI BIURA prie Centralio Lietuvių Komiteto del karu nuken-tėjusiems šelpiti.

Biuras rašo i visus lietuvius, išsiblaškusius po Rusija, renka žinias apie jų padėjimą, padeda susieškoti kits kita giminėms, pažįstamiems ir kaimynams; teikia visokių pa-bėgėliams reikalingų žinių ir duoda žodžių ir raštu teisės ir kitokiu patarimu.

Biuro adresas: PETROGRAD, Baskov per. 29, b. 1.

Norint su Lietuvoje likusiais susiznoti galima rašyti i Rusijos komiteta Stockholmė adresu: Comite Russe, Stockholm, Sweden. Komitetui reikia rašyti laiška, nu-rodant ko paieška. Padėti vardus, pavardes ir adresus paieškojamųjų asmenų Lietuvoje. Laiškan reikia indėti krazejančių už 10c.

Komitetas patarnavo ne vienam. Žemiau padėtame suraše kiekvienas radęs bile pažista-mą arba kiek žinomą gali kreiptis pas įklausančią apie sa-viškius.

Siunčiant laiškus geriaus būtų juos užregistruoti.

Pajieškojimai.

Juožas Grigaliunas įieško tėvu, giminiu ir pažįstamų iš Kauno g. Joniškio miest. Adresas: Diestv. armija Ust—Dvinskaja Kriepost 23 rota I. Griga-liunas.

Petras Briedis iš Zvejotgalės sodžiaus, Sostų par. Panev. ap. Kauno gub. pažįstamiems paduoda savo adresa: Nadieždenkoj zavod, Kranaja fabr., Peremskoj gub. 107 kazarma 8 kv. 3 linija Petru Briedišu.

Kazimieras Teveliavičius įieško savo seserų: Onos Grabužienės ir Petronelės iš Pikeliu. Duoti žinia: Riga, Matvievskaia ul. No. 99, kv. 20.

Jonas Viesula įieško sūnaus Vincento, duk-terų: Onos, Anelijos iš sodžiaus Kinkiu, Papilio par. Riga, Livonskaja ul. 17, kv. 6.

Matilda Tamulytė įieško brolio Franciš-kaus ir jo žmonos iš sodžiaus Ežekiū, Joniškio par. Duoti žinia: Riga, Jaroslavskaia ul. No. 43, Prijut.

Emilija Skablauskytė įieško brolio, mo-tinos Julijonos, tėvo Augustino iš sodžiaus Kolsiu, Joniš-kiio par. Duoti žinia: Nižni—Novgorod, Tihnovskaja ul. No. 4, kv. 16.

Jonas Dagilis įieško savo tėvo Mikolo, motinos Barbaros, brolio Ladislavo ir sesers Olgos iš Bobėnų sodž. Pan. apš. Pabirž. val. Atsilepkite: Im. Erlaa, Lilf. g. Benden. u. Iv. Dagilisu.

Kareivis Jonas Gumbelevičius iš Pa-svalio par. Patrių kaim., Panevėžio apskr. prašo tėvu brolių ir seserų atsileipti: Diestv. arm. 8—nirj obozni bat. 40—oj transp. Ivanu Gumbelevičiu.

Mykolina Starkus įieško tėvu, Kauno g. Panev. ap. Biržanų val. Adresas: Ua. Pulki, Lil. g. Šfer. Marienburg, Aisvisk. vol. M. Starko.

Vincas Labutis įieško brolio Antano ir gim-i-nių iš Kauno gub. Saulių ap. Papilės val. Užpelkių sod. Meldžiui duoti žinia: Diestv. arm. 6 Tukkumski str. bat., 3 rota, 3 vovod B. Labutis.

Pabėgėliai iš Žeimelio (Kauno g.) Kas žino, meldžiamieji suteikite žinių apie mano žmoną

man: V. Diestv. arm. 116 dopolnit. volno—naemn, oboznoj batal. 577 tr. 2 vovod 1 otd. Jocių Pliavėšėnuosau.

Jonas Surkus iš Gulbinų gyvenęs dvare, įieško brolio Mikolo Deimontovičiaus, giminiu ir pažįstamų. Akmenės vals. Saulių ap., Kauno gub. Atsilepkite: Diestv. arm. 361 pieš. Kov. družina 2—ja rota I. L. Surkus.

Kazimieras Gabalis įieško savo žmonos Jievos ir dukteru Agnieškės Puzniėnės ir Onos Jurjienės iš Liackavos miestelio atsiaukiti, Gor. Riga, st. Za-sengof, Volgunskaja ul. 16, kv. 12.

Bronislava Saraपाित्यė įieško brolio Al-fonso, giminiu ir pažįstamų iš dvaro Linkaučių, Riga, B. Aletanovskaja ul. 1, kv. 1.

Elzbieta Jasunytė įieško tėvo Jono, brolio Kazimiero ir giminiu iš sodžiaus Paškonij, Saločių par.: Riga, Drozdovaia. No. 1, kv. 4.

Jonas Dziautas iš sodžiaus Martanių, Balnikų par. Meldžiui giminiu ir pažįstamų atsileipti: Diestv. arm., 25 Vozduchoplavatelnaia rota.

Kun. Juozas Kazlas įieško motinos Marejo-nos, sesers Antanijos, brolio Boleslovo, Aluntos vals. Vilkmergės ap., Jaurų sod. taip—pat ir kitų pažįstamų. Atsilepkite: St. Borh M. V. R. žel. dor. Lačl. Ks. los Kazlas.

Kazys Vertibavičius įieško giminiu ir pažis-tamų iš Kauno gub. Abelių pav. Nemeikių sodž. Adresas: Diestv. arm. 132 polevaia pošt. kontora 170 otdie-len. telegr. rota 2 postoroj otd. Kazimiero Vertubavičiu.

Kareivis Jonas Baltramaitis įieško savo žmonos su dviem vaikais ir tėvu, švogerio Alek-sandro su žmona iš Monkiškių sodž., Radviliškio par. Saulių ap., Kauno gub. Teatsiaukia šituo adresu: Diestv. arm. g. Novozobkoj Černigovskoj gub. kreipos-noj saper. bat. 3 rota I. Baltromaitis.

Jonas Zableckas įieško giminiu ir pažįstamų iš Kauno g. Ukmergės ap. Zemaiklemio val. Balnikų par. Petriškių sodž. ir Atsilepkite: Petrograd Borovaja 6771, kv. 1. M. Mimišu.

Izidorius Aleksa, Rimšų sod., Eržvilko val. Raseinių pav. Kauno gub. prašo giminiu ir pažįstamų atsileipti šiuo adresu: St. Viedrei Moželevsk. gub. Im. Zaosere, Iz. Aleksu.

Kareivis Antanas Marinas, Eržvilko par. Raseinių pav. Kauno gub. prašo giminiu ir pažįsta-mų atsileipti šiuo adresu: Diestv. arm. 6 oboznoj Bata-lion 63 transport. Ant. Marinas.

Stanislovas Mikulskis įieško brolio Juo-zaपो iš Kurkių sodž. Laužuos par. Duoti žinia: Riga, Livonskaja ul. No. 17, kv. 6.

Alena Vilkunienė praneša giminėms ir pa-žįstamiems savo antraša: Riga, Hospitalnaja ul. 13, kv. 6.

Agnieška Boienė įieško vyro Adomo iš Liackavos par. Pulknių sod. Atsiaukti: Riga, Katoli-českaja ul. 15, kv. 13.

Antanas Poplauskas įieško motinos, seserų ir pažįstamų Kauno gub. Vieksnių par., Meškelių sod. Diestv. arm. 17—i Dopolnitelni volnoaem. obozni bata-lion 82 i transport. 1—i vovod, 1 otd.

Bronislava Gubauskas įieško giminiu ir pažįstamų iš sodž. Martanių par. Balnikų. Atsiaukit: Riga, Oficerskaja No. 1.

Rozalija Janušonis įieško tėvu, brolių ir pažįstamų iš Kauno gub. Kraunių par. Baršėnų sodž. At-siaukit: gor. Riga, Kotoličeskaja ul. No. 6 kv. 29.

Jonas Vaičiulėnas įieško pačios Valerijos su 3 vaikų: Adresas: Sissigal Lilf. gub. Varžų krogs.

Jonas Samulionis įieško žmonos Agotos, dukters Julijonos, motinos Viktorijos ir švogierkos Onos iš Vilniaus. Duoti žinia: Riga, Kotoličeskaja ul. No. 4850, kv. 83.

Petras Kvaselis įieško giminiu ir pažįstamų iš Pakalių, Letonų par. Diestv. arm. 25—ja vozdueho-plavatelnaia rota.

Emilija Žuromska įieško giminiu ir pažįsta-mų iš Siunėuliškių kaim. Pan. apš. Krakinovos par. At-silepkite: Petrograd, Borovaje 674.1 k. 1. S. Žuromskoi.

Prūsų lietuviai belaisviai.

Jonas Birškis iš Sudmanten—Truš prie Klaipėdos įieško Jono Zviliaus iš Smilgijų, Plikių par. Klaip. apskr.

Jonas Vilkas iš Versmininkų, Pilakalnio ap-skrیدio įieško Ludviko Kenig iš Doblenių, Pilkių pav.

Augustė Meier iš Radviliškio, Kaunogub. įieško dukteru Olgos Vinklės iš Vaikonij ir Evos Dering iš Saukėnų, Saulių pav.

Elena Kalkau iš Tauragės, Kauno gub. įieško sesers Emma Luna iš Rietavo ir brolio Franz Kalkau iš Vaidelių Raseinių pav.

Jonas Pilosas iš Rumpiškės, Klaip. apskr. įieško motinos Katrės Pilosas iš Slapilės, Klaip. apskrیدio.

Urtė Langa iš Klaipėdos įieško dukters Marės Povilienės iš Budargių Klaipėdos apskr.

Ona Milija iš Natkiškių, Tiližės apskr. įieško sūnaus Kristupo Mililulo.

Marė Steigis iš Kretingos įieško vyro Mikolo Steigio.

Elzė Tautrimis iš Janiškės, Klaipėdos apskrیدio įieško sesers Onos Tautrimis.

Marė Dykmon iš Višvilės, Ragainės apskr. įieško vyro Augusto iš tom pat ir sūnaus Evald Kiupel iš Rygos.

Marė Vicht iš Višvilės, Ragainės apskr. įieško vyro Vilio Dillei.

Marė Miltkerait iš Auštgiriu, Ragain. apskr. įieško motinos Augustės Ringys ir sesers Augustės Ehlert.

Augustė Dillei iš Auštgiriu, Rag. apskr. įieško vyro Vilio Dillei.

Elzė Nikeleit iš Krakiškių, Tiližės apskrیدio įieško sesers Marės Kuknatės iš Vilkaviškių.

Visų adresas: Simbirsk Germanakaja 11. Juozas Mikolaitis, Kauno gub., Panev. pav., Smilgių v., Bukonij kaimo įieško giminiu ir pažįstamų.

Petrogradas Gorskaja Sloboda Nikolajevskaja ul. d. 20. Kareivis Pranas Paulaitis įieško savo tėvo Nikodimo ir pažįstamų. Adresas: Porkeija Smolenskaja gub., Upravlenie Vajanskago Načalnika.

Jonas Džėvas iš Pajavojaių, Vilkar. pav., Su-vaik. gub., įieško žmonos su 4 vaikais.

W. Usting Bolog gub. ul. Kuroškina d. Byrkovoj. Morma Kšanovič iš Kuzių mieste, Siau. pav. įieško Augustino Patkuno, 15 metų. Adr.: Tula Mill-ionnaja d. Poština No. 3.

Lionginas Kvedaravičius įieško brolio Petro, tėvo Stanislavo, brolio Jono Kvedaravičiaus, Butniunų s., Gulbinų parap., Pan. pav.

Pranas Narušaitis įieško tėvo Prano, mo-tinos Aleksandros, brolių Klemeno ir Jono, seserų Kle-no ir Onos, Slapakių k., Joniškio par., Kauno g. Visų trijų Adres. toks: Maskva M. Carinskaja 18 Hospital Čelustn. ran., 22 palata.

Pranas Trijakauskas iš Bardsaučių kaimo, Gyžu gmin., Suvaik. g. praneša visų savo genčių ir pažįstamų žiniai, jog jis dabar gyvena:

Octrov Nagen, Estlandskoj gub. Rab. ul. No. 19. (Toliaus bus.)

Susivienijimas Lietuvių R. Kat. Amerikoje.

— Yra: —

Gyvam Džiaugsmui! Sergančiam Viltis! Mirstančiam Ramybė! Tėkstančiam Lietuvių—Katalikų priguli prie šios orga-nizacijos ir tūkstančiai kas metal prisirašo naujų narių. Bet gal dar pats, gerbiamas skaitytojai, apie šią organiza-ciją nežai girėsiš, o jei ir girėsi, tai gal nepamąstai, kas ji yra ir delko pats neprisirašai?.

Stai kas šioji organizacija yra ir kà ji duoda:

- 1) Apsaugoja narių gyvastį ir moka pomirtines \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00.
- 2) Moka pašėlas pariam—ligoniams kas savaitė po \$3.50, \$7.00, \$10.50, \$4.00.
- 3) Selpia neigalinčius narius ir našlaičius.
- 4) Skleidžia apšvieta, išleidinėja gerus raštus ir dalina nariams veltų (dovanai)
- 5) Platina dorybę, antieikiant patarimus ir nurodymus tikėjimo ir auklėjimo dvasios reikaluose.
- 6) Rūpinasi Lietuvių Tautos reikalais, remia pinigiskai ir moralkai visokias lietuvių kultūriskas įstaigas ir tt. Instojimas i S.L.R.K.A. raiemus. Mėnesinē mokesitis lengva. Norėdami gauti patarimos informacijas, kreipkitės i vietines kuopas, kurios randasi kaipo visur po visà Amerikà, kur tie lietuviai apilygyvė, arba tiesiai pas Centro Raštininkà šiuo adresu:

J. S. VASILAUSKAS
112 North Greene Street Baltimore, Md.

Džiaugis gyvenimu.

Gyvenimas pertrumpas, kad ji praleist rūpesčiams. Nori juomi džiaugtis bedirbdamas, besilėsėdamas, beval-gydamas. Bet vis gi negali turēt iš jo tiek smagumo, jei tavo virškinimo organas nedirba kaip reikia ir tavo viduri-riai primena tau be atlaidos, kad kas tai negerai, ir kad tavo kūnas negali įygt pakaktinai energijos ir spēkų; ne-leidžia tau atsiešyt prie stalo su geru apetitu, neduos tau sveikat išsimiegoti. Tačiau galima be tu kentėjimų ap-sieiti, vartojant atsakančią gyduolę. Imk Trinerio Ame-rikoniskà Elixira iš Kartaus Vyno nekurį laikà regulia-riai, atsakančiais nurodymu ir netrukus jausiesi ir vėl kaip naujai atgimęs žmogus. Tavo kasdieniniai užsi-omai daugiau nebus tau sunkenybė, bet smagumu; tau gardu bus valgyti ir smagiai išsėdėti. Aptiekose \$1.00. Jos. Triner, išdirbėjas, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Nugaros, sąnarių bei raumenų skaudėjimai tuoj pra-nyksta naudojant Trinerio linimentà. Aptiekose 25 ir 50c.; per pačta 35 ir 60c.

Kada persišaldai
Išrink kask, krutine ir apčias kojų
Duo Richterio
PAIN-EXPELLER
Tuoju apsaugoji nuo ligų ir gydo
Tikras tikrai su pažymėta marke
"IKARA"
30. ir 50c. butelėlis visose aptiekose arba
išsiųsti tiesiai
F. A. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Prisiuskit
Prenumeratą už
„Žvaigždę“

Žinios iš Europos kares.

(Tęsa nuo 1 pusl.)

Vokiečiai atsiėmė pralaimėtą poziciją.

Londonas, 25 d. gegužės. Sėstanti ties Verdunu ba-talija vėl davė vokiečiams pergale. Drašiu pakartotu anpuoliu jie atsitkovojo pralaimėtas pozicijas Douaumont-te ir ta'forta vėl susigrąžino nuo prancūzų. Taipgi kitoj upėse pusėj žiems pasiekė paimt viršų ant savo priešų.

10.500.000.000 (pusvienuolikt bilijono) dolerių karės nuostolių Prancijai, Anglijai gi 10.400.000.000 dol.

London 19 d. gegužio. Premieras Asquith prašysias parlamento, kad užgirtų naują pusterio bilijono dolerių kredita' kare. Tai busias vienuoliktasis kreditas ir jį įskaitant Anglijos karės išlaidos pasiekia 11.910.000.000 dolerių. Paekutinis kreditas parlamento užgirtas 21 d. vasario busias išsemtas su pabaiga gegužio mėnesio.

Prancijos karės ministeris Ribot tą pat dieną (19 gegužio) davė savo parlamentui karės išlaidų atskaita, kuri parodo juog Prancijai karė lėšuos 10 bilijonų ir 500 milijonų dolerių. Paskutiniam šių metų trečdaliui Ribot prašes parlamento paskirti kreditą siekianti 1 bilijoną 678 milijonus dolerių. Sulyg karės ministeri reikią pakelti mokeskis ant visų įeigų nuo 3 nuošimčių iki 5, taksas ant namų ir vertimosi (biznių) padvigubinti, uždėti naujas taksas ant šunų ir ant svaiginančių gerymų.

Orlaiviai bombardavo Kairo.

Perėita nedėdieni, 21 d. gegužės, kaip pranešama iš Cairo, Aigipto, vokiečiai laikūnai užtakavo Cairo iš padangų, užmušdami du žmones ir 13 sužeidžiami, kurių tarpe buvo 5 kareiviai. Viso jie numetė 16 bombų arabų apgyventoj miesto dalį.

Iš Paryžiaus tą pačią dieną ranortuojama, jog vokiečių aeroplaniai dvielem atvejais bombardavę Dunkirko apylinkėje Prancijoj ir Kentą Anglijoj. Toje srityje jie numetė apie 20 bombų, kurios užmuše keturis žmones ir penkioliką sužeidė. Dunkirko apylinkėje priešų lakūnų skvadronas išmetė apie 100 bombų. Užmušta du karaviai ir vaikas ir sužeista dvidešimts ypatų. Paekui Prancūzų, anglų ir belgų lakūnai gūginė tuos oro' paukštūis i vokiečių teritoriją.

Syrijos pakraščiai bombarduojama.

Konstantinopolis per Londoną. Sulyg karės biuro pakelbimo, tris priešų karės laivai perėita ketverga bombardavo dvi valandi El Arisch'a. Syrijos pakraščyje, kuomet šeši lakūnai iš padangų numetė 100 bombų. Viens žmogus užmušta ir penki sužeista.

Du vokiečių laivai sutorpėduota Baltike.

Stockholmas. Vokiečių orlaiviai Hebe ir Pera, gabenantį anglis, tapo sutorpėduoti subatos naktį taltinkinų submarino palei Oland iškiša. Baltiko jūrose.

Vokiečiai nebijo bado.

Berlynas per Londoną, 24 gegužės. Vokiečių laikraščiai, vadovaudamiesi savo šalies augsčių valdininkų nuomonėmis sako, jei lig šiol Vokietijos neįveikta bado, kuomet pernai rugių kviečių, avižų, miežių ir t. t. užėdė jimas buvo kur kas menkesnis normalio, tai neįveiks nei dabar, nes šio meto pasėliai žada pėikią piuti.

Tai i rugių ir kviečių 1915 m. užėdėję mažiau 4.000. 000 tonų, negu 1913 m. ir 3.000.000 tonų mažiau negu 1914 m. Avižų surinkta pernai tik 6.000.000 tonų, kuomet 1914 m. 9.000.000, o 1915 m. 10.000.000 buvo surinkta to produkto. Dobilių pernai mažiu—mažiausia užėdėjo negu per visą dešimtį pastaruju metu. Šiemat ypač gerai atrodo bulvės ir iš ankstybesniu sodinimo jau surinkta mažiu—mažiausia 13.344 tonų.

Aršiausia su mėsa, kurios pradeda labai stokuoti, bet ir tuomi vokiečiai nusiramina, kad galį apsieti su daržovių ir javų maistu lig laikui.

Karalienė apdovanota karės kryžium.

Paryžius 22 d. geguž. Prancijos prezidentas Poincare, apsilankęs pastaruoju Belgijos fronte, suteikė Belgijos karalienėi Elzbietai karės kryžiu, pripažinimui jos nenū istandio darbo ir energijos gebėjime sužeistų kareivių

— Sov. Valstijų valdžia per savo sekretorių Lusing'ą išteikė Britanijos ir Prancijos ambasadoriams Wasington-ne notas, protestuojant prieš Anglijos užgrobinėjimus neutralių šalių pašto siuntinių.

Daktaras Mečnikov marinamas.

Paryžius. Iš čia telegramos praneša, jog garsus gydytojas profesorius Elie Mečnikovas, Pasteur-Instituto viršaitis, kuris jau nuo saasio mėnesio sirgūlytuoją, esąs dabar pavojingame savo sveikatos pašejime ir beveik marinamas. Prof. Mečnikov'as garsus visame pasaulyje savo bakteriologijos, išradimais už kurioo 1905 m. jis gavo ir Nobelio dovana.

Amerikos Naujienos.

Naujas Carranzo reikalavimas Suv. Valstijoms.

Mexico City, 23 d. gegužės. Iš čia pranešama, jog Carranzo valdžia pasiusė Washington naują reikalavimą, kad Suv. Valstijos atsiimtų savo kariuomenę iš Mexikos. Sulyg tos notos, Mexikos žmonės nenorį karės su Suv. Valstijoms, bet beveikia karę, negu duot savo nepri-gulmybę žeminti. In prisitintimā iš Suv. Valstijų daugia žiau karaunos Mexikon pastarosios žmonės ir valdžia žiūrėsimi kaipo į pasikėsinimą ant šalies neprigulmybės.

Smarki vētra.

Denison, Tex. Perėita subatą, 20 d. geguž. žiauri vētra tornado nušlavė beveik visai miestą Kemp City, Okla., aštuonias mylias i rytus nuo Denison. Vētra slantė visą naktį ant penkių mylių ploto siaura juosta ir viskį savo kelyje sunaikino. Žmogiškų aukų irgi nemažai padarė. Skaltoma 9 mirtinali užmušti ir 38 sužeisti, po vētrai pa-gispylė smarkus lietus ir užvėspatavo nekuriam laikui, dēlei sugadytų elektros vielų, tamsa, kad kelias valandas prie istiktų vētros žmonių jokia pagelba negalėjo prieti.

Lincolnų gražis Anglijon.

New Yorkas. 22 d. gegužės. Šią dieną čia atvyko iš Anglijos tam tikras tenykėstės valdžios įgaltinolis Alfred Ward paimt ir pargabent Anglijon žydėli Lincolnų vokiečių šnipa, kuris kadaisia buvo net Britanijos parlamento ssnariu. Jis buvo pabėgęs iš Suv. Valstijų plicijos globos ir slapstės, bet galų gale pakliuvo vėl po areštū Brooklyn-e ir nuteistas buvo kalėjiman. Dabar augščiausias Suv. Valstijų teismas jį nusprendė sugražint Anglijai, ko Lincolnas neapsakytai bijojo.

New York guviausias portas.

Karo prekyba vienais pastarais metais New Yorko miestą padarė guviausiu pasaulio portu. Savo metiniu importu ir exportu jis pralenkė Londoną \$200.000.000. Visas New Yorko 1915 meto eksportas ir importas, kartu imant, sulig komercijos departamento pastaruoju paskelbtu raportu siekia \$2.125.000.000. Skyrimum gi eksportas apima \$1.194.000.000, o importas \$931.000.000. Londono importas buvo didesnis, \$1.332.000.000, bet už tai eksportas argu išgabeningas įkainuotas tik \$996.000.000.

Angliakasiai straukuoja.

Pittsburg, Pa. 23 d. gegužės. Šiądieną čia sustraukavo penkiasdešimts tūkstančių angliakasių Pittsburgo apylinkėje už tai, kad kompanijos pakėlė jims namų randas 5 nuošimčių ir parakā angliakasiams 3 nuošimiu.

Tamaqua, Pa. 1200 darbininkų Lehigh Coal and Navigation Company'ės išdirbę tik vieną deina po savo trijų savaičių strauko, vėl pametė darbus, už tai, kad angliakasiem kontraktoriam bosai įsakė pasilikti ilgiau kasyklose.

Lietuvoje.

Iš Suvalkų gubernijos.

„Laisvėje“ randame pasakojimą apie Suvalkų gubernijos padėjimą tulės Petronėlės Lavickienės, neseniai atvažiuosius pas savo vyrą i Coaldale:

....Kuomet vokiečiai buvo pirmu sykiu atėję, tai žmonėtik laukė, kad rusai juos išvytų, bet kada sugrįžo rusai ir dar labiau pradėjo žmones apsausti, tuomet jau žmonės laukė vokiečių, kaip kokios malonės, laukė, kad vokiečiai atėję išvytų rusus.

Bevejan rusus atūru kartū iš Suvalkijos, mušių pozicijos ėjo apie Kalvariją, Liudvinavą ir Pilviškina. Tose vietose mūšiai traukėsi per šešis mėnesius ir mažai kas likosi iš gyventojų nenukentėję. Didesnė Kalvarijos pusė eudeginta ar išgrautā. Liudvinavas visas sunaikintas. Visi aplinkiniai kaimai nuteruoti. Mat, tuo kraštu vokiečiams reikėję savo pozicijas taisyti. Pilkaiečių namus tuomet irgi sudegino. Stebališkiai irgi sudeginta. Žmonės taip jau buvo pripratę prie kanuolių 'baubimo, kad suvisai ir atydos nesatrėkė. Net i duobes nebesi-slėpė. Vaikai tėmdavo graužatū lėkimā ir džiaugdavos. Didžiausios atakos buvo daroma naktimis. Svytuoklėmis nustatyduo, kur esama priešiniko ir tuomet prasidėdavo kanuolių 'baubimas, kulkosvaizdžių veikimas ir šautuvų ūzimas. Tas viskas susiliedavo i milžiniškā audros bangā. Dienomis gi lakystydavo orlaiviai, nelyginant varnos.

Sužestijų būdavo galybės. Užmuštuosius laidoja, kur papuola. Vokiečiai laidodavo daugiausia prie triobų, pas sodus, kvietkū darželius ir t. t. Nelaisvių vokiečiai paimdavo daugybes. Ilgā laikā vokiečiai laikė suimtuosius rusus Mariampolės bažnyčioje. Ant šventoriaus buvo itaisyta įreimamosios vietos. Tenais jau ir gyvulių pjovė. O bažnyčioj, prisinešę šiaudū, ant altorių gulėdavo. Viskas taip buvo užteršta, jog išrodė i galvijū tvartā. Dabar jau viskas išostyta. Vokiečiai kareiviai mandgiau apsielina su žmonėmis, negu rusai, o ypač kazokai.

Vokiečiai kareiviai žmoniškėni. Yra tarpe jų ir lietuviai ir lenku. Atėję i stubas mandagiai kalba. Rodo fotografijas savo šeimynų, moterų, vaikų ar mylimųjų. Pasakoja ir tankiai verkia, kad turėję palikti tėviškes.

Vokiečiai kareiviai, kada mušėsi ant plikų laukų, tai išrodė energiški ir linkemi, bet kada paslyduo gondas, kad Kaunā ims, žmonės sakosi matę daug kareivių nusiminusių ir verkiant.

Kada vokiečiai išvarė rusus, tai žmonės pamatė liūd-ną apsiereikimą. Visur išgrautā ir išdeginta didžiausi plotai. Miestai Vilkaiviškis ir Mariampolė mažai ka nukentėjo. Bet užtat visa paplentė nuo Mariampolės ik Kaunui ir link Daukšū, beveik visiškai išostyta. Sako, net koku darosi, pažiūrėjus i tas vietas, kur buvo dideli kaimai. Padėkim, Padovinio Varupiai visiškai nu-šiuoti. Jeigu dar kokis triobės ir stūkos, tai per pusę nūgrautas. Laukuose baisiausias duobės granatū išraustos. Laukuose pilna taip—pat dylgiotū tvorū, kurias itaisė vokiečiai ir rusai. Jās nevalia lieoti. Kitose vietose apkasai stebėtinai arti vieni nuo kitų. Kaip kur nėra nei šimto mastū. Kareiviai lengvai galėdavo susikalbėti. Vokiečiai apkasams medžiauos atėgabendavo su savim—medį gatavū ir maišus smilčių. Tais maišais uždegdavo apkasų viršū. O rusai! tai nieko savo neturėdavo, iškasa grabes, paskui griauja ūkininkū triobas, deda medžio sienas ir t. t.

Vokiečiai, paskutiniu sykiu atėję, atėmė iš žmonių tinkamas arklus, vezimus, paskui surinko gumā, varį ir misioj. Gyvulių irgi mažai paliko. Grūdū duonai paliko po ceterai ant galvos, reikiā, po pusę svaro ant galvos iki kitū grūdū. Bet žmonės ant tiek išgudrėjo, jog kaip tik išgirdo, kad vokiečiai pradėjo daryti rekvizicija, tai sukavogio grūdus, mėsā, bulvies i žemę. Ratus nuo vezimū suskandino i prūdus. Arklus užkaustė, mat, šlubų neima. Vokiečiai baudžia sunkiai už tai, bet žmonės nepaiso. Sako, dabar žmonės pasidarė visi vagys. Seni ir jauni viskā vagia, kas papuola.

LIGSIOL DAR LIETUVOJ BADO NEBUVO. ŽMONES ŠIAIP TAIP MAITINOSI IR SUSISELPAVO VIENI KITUS. BET JEIGU KARE DAR ILGIAU UZSITES, TAI BADAS NEISVINGTINAS. Viskas labai prabango, o daugelio daktų tai ir negalima gauti. Žibalo visai nėra. Žmonės žiburio neturi. Naktimis, jeigu neipa gulti, tai prie mėnuliū šviesos sušėdė kalbai. Drukos svaras 60 kapeikų ir tai daugiau ant sykiu neparduodu, kaip 2 svarus.

Lauku perėita vasarā galybės liko neužėsta. Bet visgi, povailai, žmonės savo gyvenimus jau pradėda tvarkyti. Arklių ištaiso, nusiperka. Kiti gauna iš valdžios sėklis. Daug pabėgėlių grįžta atgal i savo vietas. Kaip kur išrodo, kad žmonės visai karės nematė. Padėkim, apie Sunekus trobos visai sveikos, net tvoros nepalies-tos.

Vokiečių valdžia pradėda atėti i savo normalizės vėžes, taip sakant, susitvarkyti. Visar jau yra žandarai ir paskirta apskričių viršininkai. Žmonėms visokius pranešimus siuntinėja ir prie tvorū išlipdo. Žmonėse prasiplietęs Kaune leidžiamas laikraštis „Dabarties“. Teisu-čiai taipgi jau įvesti ir provos vėda. Daugiausia provu atėbūna už ordinarijas. Prūsai tik juokiasi iš tokių provų. Sako, mes tuojaus jums tas ordinarijas panaikisime.

Kelias visur sutaisyti, ypač plentai nuo Vilkaiviško iki Mariampolės ir ant Kauno. Plentas tarpe Kalvarijos ir Suvalkū dabar daug puikesnis, negu buvo prie ruso. Abiem plento pusėm nutverta tvoros iš medžių šaku, kad niekas nevaikšiotų, kur nereikia. Ir vėla, vokiečiai mano, kad per tas tvoras žiemā aniego negalės tiek prie-nešti. Saltiesimas buvo daug darbu kelijų taisyms. Reikėjo didelių šarvarkū (talkos).

Miestuos vokiečiai taipgi užlaiko tvarkoj ir ūstume. Rinkā ir gatves reikiā tris sykius šluoti per dieną. Krautaves kasdienā išryto išmazgoja. Žandarai vaikščioja ir prižiūri, kad būtų ūstuma. Jeigu tik kur nešy-ša, tai tuojaus reikiā mokėti pabauda.

Mariampolėje yra daug rusų belaisvių. Jie dirba visokius darbus apylinkėje.

Be to, kada rusai traukėsi iš Suvalkijos, tai daug lie-tuvių kareivių apleido rusų armijā ir bėgo namo. Dabar jie sau ramiai gyvena, vokiečiai jų nejudina.

Vokiečiai uždėjo ir mokesius. Nuo margo po vieną markę, už šuni po 80 markū. Vilkaiviško pavietas susitarė ir pareikalavo, kad už šuni būtų mokama tik penkios markės. Žmonės išsiėmė pasportus. Pačtas jau ir taisomas, Krasa jau yra Virbalis, Vilkaiviškis ir Mariamplojė. Laiškus ir pinigūs, parsietus iš Amerikos, žmonės gaudavo. Tik iš Lietuvos sunku buvo kas išsiųsti, kol pačtų nebuvo....."

Sulyg pasakojimą kitų dviejų buvusių belaisvių iš Suvalkų gub.:

„Žmonės, daug—maž, yra užsiganėdinę Prūsų tvar-ka. Žmonės pradėda atėbūdovati. Iš randavū girių gau-na veitui materio. Tiktai pataria triobas buėdavoti nau-jose vietose, nes po karę senosios triobos bus ankinuo-tos ir atlyginta už muostelius. Vokiečiai rūpinasi apvie-timu. Visur atidarėnėta mokyklū. Vaikams toliausia reikiā eiti mokyklen kokius 3 kilometrūs. Bėda tik, kad mokytoju labai mažai liko. Daug mokytoju paskiria iš kareivių. Lietuvių kalba mokyklose turi savo teisū.

Mokyklose vaikučiai nesutelia. Kaip kur mokinama pradienai — viena diena mergaitės, kita — berniukas.

Keliai visur ištaisyta, nes ligi karės Suvalkijos keliai buvo baisiai netikę. Salmis kelių žvairai nukasti, keliai išpluti, medžių šakos gražiai apėkavėtos.

Ši pavasari viš keliai ir plentai bus apneidinti medžiais, taip, kaip yra Prūsijoje. Ant kryžkelių pastatyta stulpai su parašais, kurlink koks kelias veda ir kiek tolimo iki tūliu punktu. Kaimuos prikabino tobulioias, kur nurodoma kaimo vardas, pavietas ir t. t. Parašai lietuviški ir vokiški. Prie kiekvieno ūkininko triobos prikaltas parašas su ūkininko vardu ir pavardė, vien lietuviškai. Kiek vienas kaimas išsirinko iš savo tarpo šaltyšius, kurie prižiūri tvarkos. Didėnes gminos padalintos į dvi lygias dalis. Beje, senosios raštines su visais jų dokumentais yra uždarytos, kol karė nepasibaigs.

Prūsų valdžia užėjo mokeskis ant ūnų. Už ūnų reikiama mokėti 10 markių. Sunų paliko visai mažai, iš šimto kokia 15—20. Ūkininkai moka mokesčius po 1 markę nuo margo, pusę kokia pavasari, o kita — rudenį. Tie pinigai apverčiami vietos reikalams. Ūkininkai, sako, turi užtenkama galvijų ir ko kito. Prūsai dabar nieko nuo gyventojų neima. Javus nevalia žydamas parduoti, o tik valdžiai. Moka už centnerį (123 svarus) avižų — 3 markes, miežių — 3 markes, rugių — 7 markes, kviečių — 9 markes.

Žmonės gyvena gana ramiai. Prūsų valdžia nepaprastai išnaudoja karės belaisvių darbą. Pila naujus šiosiejuas, tiesia naujus geležkelius. Plačiuosius rusiškus plentus perdirbo. Viduriu paliko akmenį, o kraštais minkštą. Plentai labai geri, daug geresni, negu seniau.

Apieistus dvarus prūsai apėjo, samdė vietos ūkininkus. Artojai mokoje po 3 markes į dieną. Niekur nepalikto neapdirbtų laukų. Sakoma, jog pereitą pavasari Prūsų kareiviai daugeliui ūkininkų aparė laukus savais plūgiais, savais arkliais. Užtai tereikalavo tik pavalgyti ir arkliams pašaro.

Žinutės iš visur.

— New Yorkas. Iš įtikintų šaltinių atsižinota, jog vokiečiai rengiasi įtaisyti reguliare submarinų komunikaciją tarpe Hamburgo ir New Yorko. Pirminis toks submarinas New Yorkan atplauks apie 4—ą d. liepos.

— Vokietijai dabar tokia maisto branguma, jog už vieną kiaušinį reikia mokėti 14 centų.

— Paryžius, sakoma, jog vokiečių kaizeris, sulig Genevos telegramu, netrukus atsilauksis Austro — Italų fronte.

— Prezidentas Wilsonas pranešė šventam Tėvui, juog jis negali sustabdyti dabartinės karės. Jis buvo bandęs perkalbėti Vokietijos kaizerį, bet anas nenoris apie tai ne girdeiti, nors badas spaudžia jos visus gyventojus. Berlyne išduotos tiesios, juog per visą ateinančią mėnesį kiekviena ypata gali gauti tik po pusę svaro mėsos ar taukų ant savaitės, o ir kitoki valgomai daiktai labai brangūs, kad negalima gauti net už pinigūs.

— Anglijos finansų sekretorius Aoland kalba, jaigu valdžia ims dar daugiau dabrininkų nuo lauko į kariuomenę. Anglijai gresia badas, nuo kurio galėtų išsigelbėti tik maistu, atsiųstu iš kitų šalių.

— Pereitą savaitę tapo nuskandytį 6 tavočiai laivai: 2 Italų, 2 švedų, vienas Danijos ir vienas Graikų.

— Vulkanas „Mauna Loa“ ant salos Honolulu buvo atsidares pereitą savaitę, bet dabar yra dar aršia, nes nuo šviesos lavyos, išsirančios iš jo, galima skaityti laikraščių per kelias mylias.

— 10 dienų ateinąčio mėnesio ariai apsirinko sau kaip tautiška diena ir turės apviekšiojimus visuose Amerikos miestuose. New Yorko po parodai turės prakalbą, Madison Square Garden'e" apie dabartinį sumišimą Airijoje, idant atgauti liuosybę nuo Anglijos.

— Londonas. Šioj karėj Britanijai priešū submarinai ir minos sunaikino 570 žuikavimo luotų. Žmonių taipgi apie 500 su tais luotais žuė.

— Berlynas. Sakoma jog kilę kivičiai tarpe Francijos ir Rumanijos valdžių.

Kas tai yra Esperanto?

Esperanto yra tai dirbtinė kalba, geniališka išrishianti nuo amžių tarptautiškos kalbos klausima.

Esperanto yra tai gražiai skambanti kalba, kuri duodasi neišpasakytai lengvai linksniuoti prie visokerio pu minčių bei išsireiškimų; nėra tokios minties, kurios žmogus Esperanto kalboje negalėtų išreikšti.

Esperanto yra tai neutrališkas irankis komunikacijai tarp intelektuališkos žmonijos.

Esperanto neturi tikslo panaikinti tautines kalbas, bet šalia tautiškių kalbų tarnauti tarptautiškoje reikaluose.

Esperanto atneša Lietuviams garbę, nes jos autorius gimęs Lietuvoj.

Esperanto lygina visų tautų žmones ir prašalina neapykantą, nes kalbant esperantiškai nereikia nusizeminti prieš svetimas kalbas.

Esperanto kalba yra didžiausias kulturiškas išra-

dimas devynioliktame šimtetyje ir turi didelę ateiti prie save.

Esperanto kalbos gramatika neišpasakytai lengva; vidutiniškai prasilavies žmogus ją gali išmolti i valanda laiko.

Esperanto kalbos žodynas susideda iš kelių tūkstančių grynai tarptautiškų žakninių žodžių, beveik visiems apšviestiems žmonėms žinomų, taigi daugiau kaip pusę nereikia nei mokintis.

Esperanto šiandien ant tiek jau yra išplatintas, kad nerasete pasulyje miesto ir net didesnio kaimo, kur nebūtų esperantistų.

Esperanto kalboj parašytą tekstą galima skaityti su pagalbe žodyno, net nesimokinius gramatikos, kas kitose kalbose yra visai negalimas daiktas.

Esperanto užkariavęs pasaulį, atneš žmonijai ta naudą, kad žmonės galės skaityti viską, kas tik rašėjai yra per amžius parašę, ar parašys, nes tą viską lengva bus išverst i esperanto kalba.

Esperanto milžiniškais žingsniais žengia pirmyn; jį tūkstančiai draugysčių platina, turi daug laikraščių ir suviršum 5.000 tomų literaturos, verstos ir originališkos bei tūkstančius praktinių prietiųjų—rėmėjų.

Tat mokinkimės ir platininkime tarptautišką neutrališką pagalbinę kalbą ESPERANTO!

Philadelphijos lietuviai gali gaut Esperanto kalbos vadovėlių pas P. K. Vidikauską 2838 Livingston Ave.

2838 Livingston Ave.

Iš mūsų naujokynių.

PHILADELPHIA, PA.

Blaivininkų vakaras. 21 geg. šv. Kazimiero parap. bažnytinėje svetainėje buvo blaivininkų vakaras. Buvo kalbos, dainos, vaidinimai.

Kalbėjo kun. Dr. Augustaitis, kun. Dr. Staniukynas, Pr. Juras ir M. M. Slikas.

Kun. Dr. Augustaitis ilgoj kalboj aiškiai perstatė, kaip alkoholio vartojimas silpnina žmogaus protą, valią kaip kenkia sveikatai, kokią pragaistį mediagišką ir dorišką daro pavieniams žmonėms šeimynoms pagaliau visai tautai. Kun. Dr. Staniukynas pasapakojo atsitikimą iš veikimo didžio piešėjo Leonardo De Vinci. Kad jis rengės piešti Paskutinės Vakarėnės paveiklę, rinko tipus iš gyvų žmonių, kurie nudoūtų ypatas Viešp. Kristaus ir Apaštalu. Kartą bažnyčioje giedorių tai jis pastebėjo jauną vaikną malonaus veido, kurs jam pasirodė tinkančiu Kristaus Viešpaties ypatų perstatyti. Toliaus tas garsus vyras darbovis keliatą metų rinkdamas tipus apaštalių išreikškimui. Ant galo reikėjo rinkti žmogų kurs nudoūtų Judą Iskariotą. Kartą einant por patilgę jis pamatė girtuoklį, kurs jam pasirodė tinkančiu Judos Iskarioto perstatymui. Tirynejant kas jis per vienas, Leonardo De Vinci perstikrioko, kad yra tas pats, kurs kitados buvo gražus ir tiko Kristaus ypatai perstatyti. Taip tą žmogų girtuoklystė permalė.

Abelnai visi kalbėtojai gerai nurodė baisias girtuoklystės pasekmes ir praklinama blaivybės idėjos.

Gal kam tai ir nepatikto bet geros valios žmonės iš to džiaugiasi nesgi girtuoklystę yra baisi šmeikla praryjanti pavienias ypatas ir šeimynas, vedanti i nupuoliui ir skurdą šeimynas ir tautas.

Apart kalbų buvo dainos ir vaidinimai. Vyčiai padainavo keleta gražių dainų vadovaujant ponui Hodeliui. Mačniuotinis Luocija ir Konstaocija dvejiose dainuose dvidaini, viena mergaitė, rodos Veleniute, sakė eiles. Simonas Kvietkus vaidino girtuoklį, paskui jis vaidino žydo pasikalbėjimą su socialistu; paskutiniojo rolę lošė Stan. Narbutas.

Zydas visus didžiai pajukino.

Žmonių buvo gerai nemaža.

Garbė 44 kuop. blaivininkams tai vis surengusiems, kurių tarpe labiausiai pasidarbo Josefa Seffeltaitė ir Jonas Grigaitis.

Zvirblis.

LAWRENCE, MASS.

Nedėlioje 14 d. gegužio. Ateibuvo krikštynos ant Lawrence gatvės po No. 74 pas Joną Janušį, kur ir susirinko labai puikus būrelis svečių. Besilinksminant ir bešnekant apie mūsų Lietuvą tėvynę, kur mūsų tėvai, motinos, broliai seserys ir i vaikeliai vargą ir badą kenčia, Ignacas Umpa būdamas nariu i kasierium visų Lietuvos draugysčių Lawrence fondo nukentėjusių nuo karės šelpiti Lietuvoj, užklausė svečių, ar negalėtų paaukoti po keleta centų pagalbėjimui mūsų tėvynės — Lietuvos. Visiems vienbalsiai pritarus, pradėta rinkti aukos. Labai būtų geistina, kad kožnosė vestuose, krikštynose ir by kokiuose pasilinksminimuose neužmirštumėm ir mūsų vargstančią Lietuvą tautiečių. Lawrence visų draugysčių fondo komitetas nukentėjusių nuo karės šelpiti Lietuvoj praeitais metais išsiuntė pinigų i Lietuvą Vilniun atsakančiam komitetui tūkstanti ir tris šimtus rublių (\$1.300.00).

Dabar turi suaukoti ir padėti bankoj \$964.91.

Fondo Komitetas susideda iš sekančių asmenų:

Pirmaininkas Boleslavas Vaitkunas.

Kasierius Ignacas Umpa.

Raštinkas Viktoras Zelonis.

Globėjai Antanas Šnapkauskas ir Martinas Kirmitas.

Viršiminėtos krikštynos aukavo šie asmen:

Jonas Janušis \$1.00, Jonas Malarevičius 1.00, Mikolas Akstinas 1.00, Aūdrius Dzeyventauskas 1.00, Petras Kibildis 50 c., Ipolitas Raznauskas 50 c., Marijona Liaukienė 50 c., Zigmas Akstinas 50 c., Tadas Švendionis 50 c., Martinas Toritorinas 50 c., Mikolas Janušis 25c., Petras Raznauskas 25 c. Jonas Grigas 25 c. Simonas Akstinas 25c. Motiejus Valkoskas 25c., Jonas Laianskauskas 25c. Jonas Lisauskas 25c. Ignacas Umpa 25c. Viso labo — \$9.00.

Draugysčių Lawrence yra 6 — keturios vyrų ir dvi moterų bei jaunų mergaičių klubas.

Vyrų šv. Laurino draugystė turi sanarių	350
Lietuvos sūnų D.	300
Aušros Vartų Motinos Dievo	325
Lietuvių ukėsų klubo	400
Moterų šv. Onos draugystė	100
Sv. Elzbietos	90
Jaunų mergaičių klubo	50

Baliai ir teatrai laikoma kožną subatą, bet svetainės savo neturi. Lietuvų draugystėm reiktų pasirūpinti apie tai.

NEW YORK, N. Y.

14 gegužio atsiubvo Manhattan Lyceum salėje New Yorke koncertas, parengtas Lietuvos politiško klubo. Dainavo kelios lenkų ir lietuvių draugijos, teipogi pagriežė ant balalaikų rusai ir keli vaikinai bei mergaitės ant smuikos ir pjano. Gražūs toki vakarėliai ir naudingi mūsų jaunomoniai, bet jau per daug nudidus, nes beveik jau per pusę metų vis tos pačios dainos ir mergaičių deklamacijos ir duetai: reiktų išmolti naujesnių.

Geriausia visuomenė patiko lenkų vyrų choras, kuris sudainavo „Maj“ ir „Wisla“. Teipogi dainavo ir kitas lenkų moterų choras „Halina“ bet vargšėm nepasiekė ir nuėjo nuo scenos su užraudusiais veidais. Lietuvių chorai dainavo ne blogiausia, tik kaip pirma sakiau vis tą patį. Rusų griežimas ant balalaikų publikai teipogi patiko. Po koncerto buvo balius, bet žmonės pamatę žydų su baržda už baro prie alaus ir apskretusią žydėlę prie nesvaiginančių gėrymių ir valgių greit išsisikirė. Muzikos mylėtojas.

PERU, ILL.

Iš šv. Bedo Kolegijos. Gegužio 21 d. 1916 m. A. L. R. K. M. S. III—čia kuopa turėjo savaitinį literatišką susirinkimą, kurį malda atidarė p. A. Linkus.

Apkalbėsus nekurioms dalykeliuis, prasidėjo programos, susidedantis iš prakalbų ir paskaitų. Pirmiausia p. V. Damašas skaitė straipsnelį apie civilizaciją, p. V. Stulpinas sakė prakalbą apie senovės ir šiandieninį Lietuvos gyvenimą. p. Alb. Rupsis skaitė piešinėlį apie savo kelionę i Ameriką. Pasibaigus programai, labai buvo kiekvienam moksleiviui žingeidus pasiklausyti apie nekurioms dalykėlius.

Nors čion moksleivių nevisai maža, bet tuose miestuose labai gražiai sutinka ir išvieno darbuojas su—mō labui.

Vakacijose šv. Bedos Kolegijos moksleiviai nematydžia ant rankų susirėmę; parvažiavę, kiek galėdami, padė da darbuotis nekurioms katalikiškoms draugysčioms, ypač Blaivininkams ir Vydams. Ir dabar girdeiti, kad parvažiavę vasaros pasilisiui panašiai darbuosis.

Sugriež i mokyklą po Kalėdų buvo išrinkti du komitetai duoti knygas aptaisyti. P. A. Linkus ir p. V. Stulpinas išrinkti komitetai išplūdė savo pdirerystę padavė knygas aptaisyti. Dabar knygnas išrodė visai kitaip. Malonu ir patiems moksleiviams pasizurėti ir smagu skaityti. Mūsų knygnėlis susideda iš paaukotų knygų nuo pačių moksleivių ir nuo Draugijos T. M. D. ir gerbiamųjų knygų ir kitų labdarinių ypatų. Dabar 1 d. gegužio kun. A. Ežerskis prisuntė 40 įvairių knygų iš palikimo a. a. J. Gadsikio. Gerbiamiems aukotojams moksleiviai labai dėkingi. Virš to pas mus pareina veltui įvairių laikraščių del mūsų knygnėlio, „Žvaizždė“, „Draugas“ ir „Kātalkas“.

Visoms išleistuvėms šv. Bedos Kolegijos moksleiviai taria labai nuširdų Ačiū, Ačiū. V. Beisogalis.

PAJIESKOJIMAI.

KAZIMIERAS VAICUČIUS iš Suvalkų redybos, Kalvarijos apskr., dabar dėlei karės apsigyvenęs mieste Orel, Kurekaja ul., dom No. 44 A. J. Pokrovskoi, pajiesko savo brolių ne vieno tėvo Antano ir Petro Landžii ir dviejų seserų Magdalenos ir Onos, gyvenančių S. Amerikoje. Kas apie juos žino praneškite viršimėtu antrašu ar „Zvaizždės“ redakcijai.

Kur gyvena Jonas Vitkus?

P—lė Valerija Vitkutė, karės pabėžėlė, apsigyvenusi Voroneže (Rusijoj) meldžia padėti sajeskoti jau nuo keliu metų apsigyvenusi Amerikoje jos broli Joną Vitkų; paeina iš Kanno gub., Ukmergės apskrėio, Užsilių miestelio. Sako, tėvai taipgi labai susirūpinę nesilaikdami jokios žinios nuo sūnaus. Kas apie jį žino, teikia prašesti žemiaus nurodytu antrašu.

M. MILUKAS,

416 HOOPER ST., BROOKLYN, N. Y.

Katalogas Knygų

Kun. A. Miluko išleisti

- Apeigos Rymo katalikų Bažnyčios.** Lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius. Vertė Gerutis. Antra laida. Shenandoah, Pa., 188 pusl. 60
- antantukas.** Apsysaka B. Pruso. Vertė Selimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 40 pusl. 15
- Sajoro Vuovėvis.** Apsysaka iš lietuvių gyvenimo. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 63 pusl. 15
- Biurokratal.** Apsysaka iš paskutinių atsitikimų Lietuvoje. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 79 pusl. 25
- gyvačių Karalius.** ir kitos apysakėlės. Parašė Kaaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 31 pusl. 10
- Iš daktaro pasakojimų.** Rudens diena. Sulaukė. Parašė Satrijos Ragana. Shenandoah, Pa., 69 pusl. 25
- Iš vakarės gret.** Lemano ežero. Parašė kun. M. Morauskis. Vertė Gerutis. Shenandoah, Pa., 172 pusl. 75
- Kova ties Žalgiriais.** Istoriska drama keturiose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris) Shenandoah, Pa., 31 pusl. 25
- Kunigo gimine.** Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 68 pusl. 20
- Kaip Elizutė praleido šv. Jono dieną.** Parašė P. D. Shenandoah, Pa., 63 pusl. 20
- Krasauninkas—Laižybos—Dievo žmonės.** Parašė Ksaveras Vanagėlis. Philadelphia, Pa., 28 pusl. 10
- Kardinolo Mercier gromata apie Patriotizmą ir išlaikymą** 5
- Kun. Dr. M. Gustaičio, Du laišku iš Kelionės** 5
- Kun. Dr. M. Gustaitis** 5
- Laisvės Metu.** Apsysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas Šešelis, 1908 m. 187 pusl. 75
- Lietuviškas Albumas.** Dalis I. Istorikos ir šiaipjau Lietuvos vietos. Parengė ir išleido kun. A. Milukas Shenandoah, Pa., 75
- Lietuviškas Albumas.** Dalis II ir III. Lietuvių raštininkai, žymiausi vyrai ir tipai. Parengė ir išleido kun. A. Milukas. 1.50
- Lietuviškos Pasakos.** Spaudon parengė Dr. J. Basanavičius. Didelio formato knyga, 262 pusl. 1.50
- Laiškai iš Kelionės po Palestiną.** Raštai kun. Antano Miluko. Shenandoah, Pa., 94 pusl. 50
- Moterytė ir šeimyna.** Iš vokiškos kalbos vertė J. Gerutis. Philadelphia, Pa., 41 pusl. 50
- Mūsų Socialistai.** Apsysaka iš paskiausių Lietuvoje atsitikimų. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 57 pusl. 15
- Melagių Dėdė.** Vaizdelis iš Dažkų gyvenimo. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 27 pusl. 10
- Mūsų Išganytojas Jezaus Kristaus gyvenimas.** Naujas pataisytas išleidimas. Shenandoah, Pa., 209 pusl., su paveikslais. 75
- Nekaltystė.** Iš vokiško vertė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 89 pusl. 25
- Pamokslai be kunigo.** Pamokslai ir evangelija kiekvienam nedėlionui. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 214 pusl. 1.00
- Pasakok Matušėl, Agniška, Ant'Garlaivio.** Tris Satrijos Raganos apysakėlės. 15
- Pradžia ir išsiplėtimas Katalikų Tikėjimo.** Parašė Vyskupas M. Valančius. Reikalingiausia kiekvienam lietuviui-katalikui knyga. Shenandoah, Pa., 335 pusl. 1.00
- Paklydėliai.** Kun. J. Geručio. Antras leidimas. „Zvaigždė“ skyriaus, 416 Hooper Str., Brooklyn, N. Y. 10
- Algimantas arba Lietuvisiai 13-ame šimtmetyje.** Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. Shenandoah, Pa., 488 pusl. 2.50
- Anima Vilis.** Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 162 pusl. 75
- Fabiolė arba Bažnyčia Katakumbose.** Kardinolo Wiseman'o. Vertė Vytautas. Shenandoah, Pa., 354 pusl. 1.00
- Iš kelionės po Europą ir Aziją.** Parašė Pranciūtas Julė. Philadelphia, Pa., 380 pusl., 102 iliustracijos (paveikslai). 2.00
- Audeklo aparatai** 2.25
- Skūros aparatai, paukuotais kraštais** 3.50
- Ne Mieste Laimė.** Pranciūškai parašė Pierre L'Hermites. Lietuviškai vertė Pranciūtas Julė. Shenandoah, Pa., 206 pusl. 1.00
- Siapas ir anapus grabo.** Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 210 pusl. 50
- Sodžionių Teologija.** Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba šioje knygoje išdėstyta visas Katalikų Teologijos mokslas. Shenandoah, Pa., 385 pusl. 1.00
- Eventų Gyvenimai.** Skaitymai kiekvienai metų dienai. Su paveikslais. Spaudon parengė kun. A. Milukas. Visi keturi tomai 3.00
- Drūtais audeklo aparatais** 3.50
- Skūros aparatai, paukuotais kraštais** 5.00
- Žvaizdių Eilės.** Su velionio plačia biografija ir paveikslu. Philadelphia, Pa., 1912. 167 pusl. 75

- Našlaičiai.** Likimas tulso šeimynos. Vertė P. Str. Shenandoah, Pa., 81 pusl. 15
- Pikta Dvasia.** Latviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lietuviškai vertė Ildargas. Shenandoah, Pa., 72 pusl. 25
- Patrimpo Laiškai.** Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. „Zvaigždė“ Spaustuvė, Shenandoah, Pa., 1907 m. 60
- Susiskaldėliai.** Vaizdelis iš mūsų sodiečių gyvenimo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 62 pusl. 20
- Socialistai.** Kas jie? Iš kur atsirado? Koment. Parašė kun. A. Civrinskas. Shenandoah, Pa., 124 pusl. 10
- „Aulei nusileidžiant.“** Iš mūsų Karionės. Kalėdų vakaras. Satrijos Ragana. apysakėlės. Shenandoah, Pa., 62 pusl. 15
- Steponaitis Raštai.** Pilnas portmirtinis velionės raštų (eiliomis ir proza) išleidimas. Tvarkė Liudas Gira. Kaunas, 1912. 121 pusl. 1.00
- Trumpas Katekizmas** 10
- Valdimierius.** Graži apysakėlė. Shenandoah, Pa., 47 pusl. 10
- Užsiekiant augėčiau minėtas knygas reikia kreiptis šiuo adresu: „ZVAIGŽDĖ“ 3654 Richmond Str. Philadelphia, Pa. 416 Hooper Street, arba Brooklyn, N. Y.

Naudingos ir Pigios Knygeles

- Svetimos spaudos, gaunamos Žv.” knygyne.**
- BALSAS Amerikiečių Lietuvių ir Tėvų Sventąjį Leona XIII ir gyvenimai dviejų didžiųjų Dievo tarnų.** Lietuvių: Kun. Andriaus Rudaminos, Jevazio, ir Kunigalkščio Merklio Giedraičio, Zemaičių Vyskupo 5
- BLAIVININKU KNYGELE** arba pamokymas apie blaivybę 5
- DIENELEI BREKSTANT.** Žalvarnio eilės 20
- GAMTA — SVEIKATOS SALTINIS.** Kam yra nemaloni sveikata? Tečiaus retas kuris atskandina apie ją rūpinasi. Si knygelė suteikia pluošteli reikalingiausių apie sveikatą žinių, todėl yra naudinga kiekvienam 15
- GYVOJO Ražančiaus įstatai** 5
- KIPSAUS PINTINEJĖ** ir dvi žuvėjos. Dvi apysakėlės 5
- MIEŠTELIO ONUTE.** Sulenėjusėms lietuviams apsakymėliai 5
- MELĖS AUKA.** Apsysaka iš paskutiniųjų J. Kristaus dienų 5
- OBRUSITELIAI.** Galerija paveikslų iš maskolių gyvenimo Lietuvoje 25
- SVENTOJI AGNETĖ.** Drama dviejose veikmėse. Labai tinka pasikaitymui ir lošimui 25
- TRUMPAS LIETUVOS APRASYMAS.** Su paveikslais. Pamokiantis pasikaitymui kiekvienam, kurs nori susipažinti bent kiek su savo Tėvyne—Lietuva 25

Laiškams ir pinigams siųsti adresuoti:

ŽVAIGŽDĖ

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Pirmutinis Lietuviškas New York

UZEIGOS NAMAS arba HOTELIS

LITUUVIAI KREIPKITES PAS SĄVUOSIUS

Mes patėmijom, kad butiniai yra reikalingi lietuviams New York UZEIGOS NAMAS. Tai mes ir įsteigim šiuos užeigos namus, kuris randasi po numeriu 498 Washington Str., kampos Spring St., New York City. Brangūs kelmunkai, kurie manot leidant Lietuvoje, nepamirškite atsilankyti į mūsų užeigos namą, o gausite sandžiokius patarimus. Mes pastinčiam New Yorke pasieksiu, pribuvusius iš kitų miestų. Suteikiam jiems nakvybę ir parūpinam pasportus konsulu.

PARDUODAM LAIVAKOTES

ant drūčiausių ir geriausių arlaivų už pigiausią kainą į Lietuvą ir Lietuvoje. Šiuo čiam ir išmanom pigiusias vias viešpatryčių.

Darom daviems pasigau kaip kiti. Reikalingi laivakortų kainą, pažymėdamas iš kur ir kur nori važiuoti. Melžiam kreiptis pas mus su visokiais reikalais į aršymiausį jumo žiniosų aršer laikus.

Ger. J. Bartašius & Co.

498 Washington St. Cor. Spring St. NEW YORK, N. Y.

416 Hooper St. Prie Grand St. Ext. BROOKLYN, N. Y.

261 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

Profesorius S. Rakauskas

Pabaigęs muzikos konservatoriją New York'o mieste, duoda su uko lekcijas (ant pianos, smuiko ir visų pučiamų instrumentų) savo rezidencijoje. Išimtinose atsitikimuose gali atsilankyti į mokinčių namus ir ten duoti reikalaujamas lekcijas.

Kreipkitės asmeniškai arba per laiškus šiuo adresu:

PROF. S. RAKAUSKAS,
94 Clinton Ave., Maspeth, L. I., N. Y.

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

Yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susirūšimą su plaučiais.

Mainieriai, kankinami Mainių Dulkių, Parako dūmų ir Astmos aptuėres pagelba, vartodami Fither DiIelsi'e Kosulio Gyduolę. Turi pagrimus nuo vatyrysių mainierių, kaip geriausias vaistas visokiuose atsitikimuose, PARSIDUODA VIŠOŠE APTEKOSE.

Kaina, 35c, 65c, \$1.00

Rekomenduojame taipog

Father Di Ielsi's Grumuliavimi Tonikas, pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir raminkina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment, yra skiriamas nuo reumatizmo, neuralgijos, nikstelėjimų, švėsmų, ištinimų, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25c.

REV. MICHAEL D. IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

Telephone 2713-M Market

M. AKIALIS

Lietuvis Graborius

146 Adams St. Kampas Lafayette St. Newark, N. J.

Parsamdo automobilius ir karietas visokiuose progose

IŠ KELIONĖS PO EUROPA IR AZIJA

Ta knyga yra tai

Didžiausias savo rūšies veikalas, parašyta „Zvaigždės“ redaktorės J. Pranciūtos. Knyga turi apie 380 puslapių ir papuošta 102 iliustracijomis (paveikslais).

Indomų toje knygoje aprašymai Prancijos, Belgijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Europišką karę. Tie aprašymai papuošti daugelio iliustracijų.

Bet indomiausias beabejo yra aprašymai Ispanijos ir Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių, kuriuos vienok viršija aprašymai Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žmonių. Nemažias įdomus aprašymai abiejų Rusijos sostinių, Maskvos ir Peterburgo, su paminėjimu lietuvių naujokynių istorijos tose vietose.

Knygos kaina 2 dol.
Audeklo aparatai 2.25
Skūros aparatai su paukuotais kraštais 3.50

Galima gauti „Žv.“ Knygyne

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas pablogėjęs daktarystės mokslus Jefferson Medical College'je su pagarbą Specialistas akių ligose, nosies ir gerklės. Gydo pasekmingai moterys ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S. Jardin st. SHENANDOAH, PA

Prenumeratoriams

Kuriu prenumeratorius laikas pasibaigė, teiksite nesiūlyti jau atnaujinti, kad nereiktų sustoti laikraščio sluintus. Užsimokėjusiems išskalo už metus, duodame pasirinkti iš mūsų katalogo už 1 doleri knygų dovanai. Užsimokėjusieji už 2 metus (\$4.25) gautia dykai švėnimus šventųjų drūtais audekli aparatais.

Samoninga gaspadinė viasda turi savo namuose butelikius Dve Richter's

PAIN-EXPELLER

Nesubejojantis budas įrinimui nuo skaudėjimo. Reumatizmo, persaldinimo, išimarinimo ir t. t. Tikras tikslus su pažymėta marke

„KARA“
26c. ir 50c. butelikius visose apšvietose arba specialiai nuo

F. AD. RICHTER & CO.
14-20 Washington Street, New York, N. Y.

Amerikos Lietuvių Kat. Laikraščiai.

Didesnė! Didesnė! „TIKYBA IR DORA.“

Nuo Naujų Metų eina padidinta. In vairsus skaitymo tikėjimo ir dvasiško turinio yra dvigubai tiek kiek pirma buvo. (Kiekvienas tą laikraštį skaitydamas atras nemažą savo dvasiai paguodą; atras taip pat išaiškinimą visokių abejojimų ir užmetinėjimų tikėjimo dalykuose).

Laikraštis eina bu kartų į mėnesį.

Kaina liko ta pati: 75 c. metams.

Kas atsiųs už r. c. krasos ženklelį (stampa), gaus vieną numerį pasiūžūrėti.

Prenumeratą galima siųst ir krasos ženkleliais.

Adresas: „TIKYBA IR DORA“

1631 W. North ave., Chicago, Ill.

Tinkamiausias lietuviams laikraštis yra „DARBININKAS“

„DARBININKAS“ eina utarninkais, ketvergais ir su batomis.

„DARBININKAS“ paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą.

„DARBININKAS“ paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymui, rašytų pačių darbininkų.

„DARBININKAS“ paduoda svarbiausius nuotikius visame pasaulyje, indomišias žinias ir žingėidžiausias atsitikimus.

„DARBININKAS“ visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdelių ir apyskaičių.

„DARBININKAS“ visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.

„DARBININKAS“ nuolat išleidinėja knygelę, kurios dailumu, gražumu, turiningumu, pigumu viršija visas išleistuves.

Skaitykite ir platykite „Darbininką“ ir jo leidinius. Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams \$3.00; pusmečiui \$1.50; vieną kartą savaitėje, užsišakant tik subatinus 8 pusl. numerius, metams \$1.50, pusmečiui 75c.

Adresas:

„DARBININKAS“

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Jei trokšti apšvietos

Ar sveiko maisto savo protui, tai skaityk dvisavaitinį, ilius truoata jaunimo laikraštį

„VYTI“

„VYTI“ yra vienatinis ir pirmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.

„VYTYJE“ telpa geriausis raštai mūsų jaunų rašytojų, literatu ir sudentu.

„VYTYJE“ rasi žinūčių iš Amerikos bei Lietuvos jaunomėnė gyvenimo.

„VYTI“ leidžiamas tautiška—katalikiškoje dvasioje.

„VYTI“ leidžia Lietuvos Vyčių jaunimo organizacija. Metao „VYTI“ kanouoja \$1.50, pusmečiui .75c.

L. Vyčių organizacijos nariams „VYTI“ siunčiamas už mėnesines mokestis.

Prisišk savo antrašą ir už 2 c. ženklelį, o viena numerį pažiūrėjimui prisusime veltul.

Visais reikalais kreipkitės:

„VYTI“

731 West 18th St., Chicago, Ill.

Jeigu nori turėti gerą ir pigų laikraštį u žirašyk

„Santauka“

„SANTAUKA“ išaina kiekviena petničia 4-riū pusl., didelio formato ir kainuoja metams tik \$1.00, pusei metu \$5 c. Kitose viešpatystėe metams \$1.50 pusei metu 85c.

„SANTAUKA“ paduoda naujausias žinias netik iš karės lauko, bet ir iš viso pasaulio.

„SANTAUKA“ talpina pamokinančius straipnius, poeziją, vaizdelius ir satyrą.

„SANTAUKA“ eina katalikiškoje tautišoje dvasioje.

Pasžiūrėjimui vieną numerį siunčiame dykai

Santauka

2120 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

„Tautos Rytas“ mėnesinis Blaivininkų laikraštis 16 puslapių didumo. Kainuoja metams tik 50c. Adresas:

REV. J. VALAITIS

28 Cherry Str. Shamokin, Pa.

KATALIKIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ PRIETELIAMS.

Pagal įvykusios sutarties tarp katalikiškų laikraščių leidėjų pranešime šit ką: Tieis, kurie užsisakys per katalikiškų laikraščių agentūras daugiau, negu vieną laikraštį — bus daromos žymios nuolaidos. Kuo daugiau kas užsisakys laikraščių, tuo didesnė bus padaroma nuolaida.

- 1) „Draugas“ — \$2.00, „Zvaigždė“ — \$2.00.
- Užsakit abudu — \$3.25
- 2) „Draugas“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00. Abudu \$4.00
- 3) „Zvaigždė“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00. Abudu \$4.00
- 4) „Draugas“ — „Zvaigždė“ ir „Darbininkas“ — \$5.25
- Visi kartu — \$5.25
- 5) „Zvaigždė“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abudu \$2.25
- 6) „Draugas“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abudu \$2.25
- 7) „Tikyba ir Dora“ — 75c. ir „Darbininkas“ — \$3.00. Abu \$3.00
- 8) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Darbininkas“, „Tikyba ir Dora“ — Visi — \$5.75
- 9) „Draugas“ — \$2.00, „Vytiš“ \$1.50. Abudu \$2.75
- 10) „Draugas“ — \$2.00, „Zvaigždė“ — \$2.00, „Vytiš“ — \$1.50. Visi — \$4.00
- 11) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Vytiš“, „Tikyba ir Dora“ — Visi — \$4.50
- 12) „Darbininkas“ ir „Vytiš“ Abudu — \$3.75
- 13) „Tikyba ir Dora“ ir „Vytiš“ Abudu — \$1.75
- 14) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Vytiš“ ir „Darbininkas“ — \$6.50
- 15) „Draugas“ \$2.00, (arba „Zvaigždė“) ir „Zvirblis“ — \$1.00. Abudu — \$2.50
- 16) „Tikyba ir Dora“ ir „Zvirblis“ Abudu — \$1.50
- 17) „Vytiš“ ir „Zvirblis“ Abudu — \$2.00
- 18) „Darbininkas“ ir „Zvirblis“ Abudu — \$3.25
- 19) „Draugas“, „Vytiš“, „Zvirblis“, „Visi“ — \$3.50
- 20) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“ ir „Zvirblis“, „Visi“ — \$4.25
- 21) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Darbininkas“, ir „Zvirblis“, „Visi“ — \$6.25
- 22) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Darbininkas“, „Vytiš“ ir „Zvirblis“, „Visi“ — \$7.25

Paraga: Čia dar nepaminti: „Mokslėivis“ — \$1.00, kuris negali duoti nuolaidos, nes ne biznio pamatais eina: „Tautos Rytas“ — 50c., kurs ir taip baisiai pigus, ir „Pažanga“ — \$3.00, kurios leidimas dar nėra pilnai pasiekėjęs.

Kurie per „ZVAIGZDES“ redakciją nori užsimokėti už kelių katalikiškų laikraščių prenumeratą, tai gali gauti už viršmėnėtas kainas:

A. MILUKAS & CO.

3654 RICHMOND ST., PHILADELPHIA, PA.

LAIKAS VISIEMS PRIE ŠVIESOS

Jei trokšti igit tiktą šviešą, užsišakyk laikraštį

„Šviesa“

kurį skaitydamas pats apšiviesi ir kitam galėsi prie šviesos parodyti kelią.

„SVIESA“ rašo labai daug pamokinančio apie žmogaus pažangumą.

„SVIESA“ kainuoja metams tik 50 centų.

Visokiems reikalais kreipkitės adresu:

46 CONGRESS AVE., WATERBURY, CONN.

„Draugas“

Vienintelis pigiausias Lietuvių Katalikų

DIENRAŠTIS

„DRAUGAS“ dnuoda daug žinių iš karės lauko, pasakoja, kas dedas nelaimingose mūsų tėvynėje Lietuvoje, skelbia įdomiausius atsitikimus iš viso pasaulio. Žinios paduodamos knogreicėjusiai.

„DRAUGAS“ remia, stiprina lietuvių katalikų draugiją, rūpinasi jų reikalais.

„DRAUGAS“ kelia tautiška susipratimą, platina katalikiškai lietuvišką kultūrą.

„DRAUGAS“ rašomas aiškia ir visiems suprantama kalba.

„DRAUGAS“ metams tekaštuoja tiktat \$3.00, pusei metu \$1.75. Čikagoje, siunčiant pašta, metams \$4.50.

Nuo vaikų ir nuo agentų perkant atskirais numeriais po 1c.

Užrubėzėje „Draugas“ dienraštis metams \$6.

„SAVAITINIS DRAUGAS“, Metams kaštuoja tik \$1.50.

Atskiras numeris po 3c.

Visais reikalais kreipiantis adresuokite:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th St. - - CHICAGO, ILL.

Mato Miluko

SPAUSTUVĖ

Atlika įvairiausius spaudos darbus.

Apskaitymai už darbą suteikiami taipogi per laiškus ant kiekvieno pareikalavimo.

Sykiu čia įsteigta

„Zvaigždės“ Skyrius

kuriame galima atlikti visokius reikalus, paduoti apskelbimus, užsisakyti laikraštį ir t. t.

416 Hooper St., Brooklyn, Y. N.

Kur sueina Grand St. ir Grand St. Extension.

(Arti Union Ave.)

L. D. Phone 585

DOMIN. BRAZINKAS

Visoje Elizabeth'o apylinkėje gerai žinomas

LIETUVIS GRAGORIUS

79—81 Wall Street Elizabethport, N. J.

Pasamdo važimus ir automobilius Pasivažinėjimui

Veselijoms Krikštynoms ir t. t.

Patarnavimas visiem be skirtumo Sąningas

Užganėdinantis Greitas Ir Pigus

LIETUVIAI, VISUOMET KREIPKITES PRIE SAVIŠKIO!

Draugiju atidai

Viską ko organizacija reikalauje no mažiausio ir pigiausio ženklelio iki puošiausios Karūnos arba Vėliavos.

Nuo menkiausio guzikučio iki Puikiausio auksinio medalo. Visą atliekame pigi ir gerai, ir jau užganėdinom tūkstantoūs draugijai.

Naujos draugijos reikalaukit sampliu, o senos pasiūkit savo vieną seną ženklelį arba šarą, o mes ant paskirto laiko darbą atliksime.

VISUOMET SU PATARNAVIMU.

M. A. NORKUNAS,

166 Melrose Str.

Montello, Mass.

Didžiausia Krautuvė

Visokios įtalpos lietuviškų ir lenkiškų knygų, auksinių sidabrinų ir suauksytų lakrodių, teipgi visokių religikų dalykų. Kas nori persitiktinti, tegul prisiduoda 10c. stampomis, o aplaišys mano didelį katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsišakys pas mane „Zvaigždė“, tas gaus knygų „Basanavi žias pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokį iš mano katalogo knygų, vertės 1 dol., do vana 1. Visų senas palpatamas

Povilas P. Mikalauskas,

248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

Juokų, pašaipos, pajuokos Laikraštis

„Zvirblis“

Nuo spalų mėnesio 1915 eina naujas vienatinis visoj Amerikoje juokų ir satyros mėnesinis laikraštis, vardu: „ZVIRBLIS“, kurs visiems didžiai reikalingas ir labai naudingas. Už įstisus metus prekuiuoja tik vienas dol. Reikalingi agentai, kurie nuo kiekvieno dolero gaus 25 centus, o už kožną šimtą surastų prenumeratorių (metinų) gaus dovanų dar (po 5 dol.). Jeigu norite naudingai praleisti liuosą laiką ir širdingai pasijuokti, tuojau pasivieskite į savo namus „ZVIRBLI“.

Box 576 Forest City, Pa.

Dovanos!

Kas mums prisiųs \$2 prenumeratos už

Ž V A I G Ž D E

pats už save ar už kitus, gaus Dovanų už 1 dol. knygu.

Jei prie tų 2 dolerių dar pridės 35 centus, tai gaus Dovanų netik už 1 dolerių knygu, bet ir Režančių iš brangių akmenų su panausotu kryželiu ir škaplierių medaliukėliu.

Dovanas galima išsirinkti iš sekančių Knygų:

- ALGIMANTAS ARBA LIETUVIAI 18-AME SIMTMETYJE. Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. 2.50
- ANIMA VILIS. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. 162 pusl. 75
- FABIOLE ARBA BAZNYCIA KATAKUMROSE. Kardinnolo, Wisemano. Vertė Vytautas. 354 pusl. 1.00
- KOVA TIES ŽALGIRIAIS. Istoriska drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis, (Dr. V. Pietaris) 25
- NE MIESTE LAIME. Prancūziškai parašė Pierre L'Ermite. Lietuviškai vertė Pranaičių Julė. 206 pusl. 1.00
- PRADZIA IR ISSIPLĖTIMAS KATALIKU TIKEJIMO. Parašė Vyskupas M. Valančius. 235 pusl. 1.00
- PIKTA DVASIA. Latviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lituviškai vertė Idžiagas. 72 pusl. 25
- PATRIMPO LAISKAI. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. 60
- SOCIALISTAI KAS JIE? IS KUR ATSIKADA? KO NORI? Parašė kun. A. Civiškas. 124pusl. 10
- STEPONAICIO RASTAI. Pilnas pomirtinis vlonies raštų (eilėmis ir proza) išlidimas. 121 pusl. 1.00
- SODZIONIU TEOLOLJA. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba, šioje knygoje išdėstytas visas Katalikų Teologijos mokslas. 285 pusl. 1.00
- VAICAIICIO EILS. Su veilonio plašia bijografija ir paveikslu. 157, pusl. 75

Kurie užsirašę ant 2 metų ir dadės 25 centus, gaus dovanų puikią knygą

Gyvenimai Šventųjų Kiekvienai Metų Dienai SU PAVEIKSLAIS

arba Daktaro Pietario **Algimantas** ARBA LIETUVIAI Istoriską Romaną XIII SIMTMETYJE.

Siunčiant pinigų adresuokite:

A. Milukas & Co.

3654 RICHMOND ST., PHILADELPHIA, PA.

Antanas J Kazlauskas

Dailydė ir Kontraktorius

Stato ir talso namus, bažnyčias ir tt.

Specialistas Altorių, Spaviednyčių ir Ambonų dirbime ir, Ofisų įrengime.

Apskaitymai už darbų išuonžiamai pareikalavus.

957 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Dr. Ignotas Stankus,
1210 S. Broad St. Philadelphia, Pa.
OFISO VALANDOS Nuo 9 iki 11 ryto
" 2-4 popiet.
" 7-8 vakare
" 9-11 vėn.
MEDELIONIS " 1-4 popiet.

Zvaigždės Agentai.

- Mr Pavilas P. Mikalauskas, 218 W. Fourth St. So. Boston, Mass
- Mr Ir. Nausiedas, 97 33rd str., Chicago, Ill.
- Mr. K. Jocius, P. O. Box 166 Somerville, Conn.
- Mr J Kovas, 21 Congress St. Waterbury, Conn.
- Mr. J. Jaroševičia, 1045 Washington Str Norwood, Mass
- Mr P Valukonis, 261 W. Broadway So. Boston, Mass
- Mr. John Naujokaitis, 47 Planet Str., Commercial Road, E. London, England.
- Mr. A. Pogožalski, 8024 Sawinski Ave. N. E. Cleveland, Ohio
- Mr. P. J. Budginas, 4549 S. Hermitage ave., Chicago, Ill
- Mr. M. Norūkūnas, 166 Melrose str., Montello, Mass.
- Mr. B. Acasukas, 34 Lincoln St. Brighton, Mass.
- Mr. Antanas Žurinkas, 485 Gregory St. Bridgeport, Conn
- Mr. Cas Pauksztis, 401 Church Str. New Britain, Conn.
- Mr. J. Kalvelis, 222 Pine St., Humford, Me.
- Mr. J. Navadauskas, Simpson, Pa
- Mr. M. Valkšnoras, 411 ANN St., Homestead, Pa.
- Mr. Jonas Šaučunas, 41 Johnson st Bridgeport, Conn
- Mr. Vincas Jusas, 2319 Brighton ave. Seranton, Pa
- Mr. A. J. Brinius, 71 Pine str. Meriden, Conn.
- Mr. F. Stankus, 957 Jenne Str. Kenosha, Wis.
- Mr. Antanas Ramoška, 514 W. Saratoga St. Baltimore, Md.
- Mr. A. Drabišis, 51 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

GERIAUSIOS FARMOS.

Norint pirkti gerų farmų su traktoriais, sodais, apšaltais laukais, ir nedidytos geros žemės, nebrangiai lengvu šmokėjimu, krepšikite prie mūsų seniausiu teisingiausių farmų pardavėjų. Mūsų vieninteliai esame užtiktojai ir apgyvendintojai didžiausias lietuvių fermerių kolonijas randaus ant gerų derlingų laukų puikliausioj apylinkėj miesto Scottvilles ir portavo miesto Ludington, Michigan Valstijoje, Mason County. Toj puikioj apylinkėj męs turime daugybę visokių farmų parduoti, ant kurių galima kelti tikėtinaus lietuvių fermerių apgyvendinti. Rašykite toj ir įsiokit už 4 centus krasos šenkelio, męs praisiame tos kolonijos žemlapij ir parduodamųjų farmų puikių Katalogų su daug paveiklų iš lietuvių fermerių gyvenimo. Adresuokit.

A. KIEDIS & CO.
Peoples State Bank Building
Scottville, Michigan.

IZIDORIAUS NAUSIEDO

Didžiausias Lietuviškas Pinigų Siuntimo

Bankinis Kontoras

917 - 33-rd St., Chicago, Ill.
Tel. Yards 2705

Parduodame laivakortes ant visokių žinlų į krajų ir iš krajaus.

Siunčiame pinigus į visas dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus kitus agentus Amerikoje.

Užlaikom didžiausią krautuovę vyrųkų drabužių, žaverykų ir skrybėlių; turime didelį departamentų aukštinę daiktų; laikrodėlių, šiedų, spūkių, ir tt. Drauge užlaikome didelį skryžių visokių knygų; maldaknygių, istorijų, poezijų ir tt. Norėdams ką pirkti pirmiausia ateik pas mus, o vėliai užgandėdams.

Jei UŽGANEDYSIM — pasakyk kitiems.
Jei NEUŽGANEDYSIM — pasakyk mums.

F. R. BOGDAN

bažnyt. paveikslų tepliorius - artistas

Malevoja paveikslus altoriams, taipogi artistiškaai dekoruoja vidurį bažnyčių.

Darbas gvarantuotas.

F. R. Bogdan
162 Washington Ave., Newark, New Jersey

"ŽVAIGŽD SPAUSTUVE"

ATLIEKA VISUS DRUKORIS DARBUS GERAI, PIGIAI IR G

DRUKUOJA: KNYGAS, CIRKULIORIUS, TIKETIUS, KONSTITUCIJAS, VISITING IR BUSINESS CARDS, UKVETIETIMUS, VESELIJUS, KOPERTUS, LAISKIUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES. NESIGRAUD

Kreipkitės ant adresos
3654 Richmond St
Philadelphia, Pa

Nauja Knygelė.

Visame pasaulyje garsi Belgų Kardino Mercler promotai apie „Tikrą Patrijotizmą ir Išlaikymą“ atspausda knygetes formoje (su Kardino paveikslu), gausama „Zv.“ redakcijoje (3654 Richmond St., Philadelphia, Pa., ir 416 Hooper St., (ties Grand St. Extension) Brooklyn, N. Y. Kaina tik 5c., 12 egzempliorių už 40c., 50 egz. už \$1.50, 100 egz. už \$2.50. Adresuokit:

"Zvaigždė"
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.
arba
416 Hooper St. Brooklyn, N. Y.

Algimantas

arba Lietuvių XIII simtmetyje.
Parašė DR. V. PIETARIS.

Viena puikiausių lietuvių kalboje istoriska apysaka, 5-ose tomuose

Kaina atakro tomo 50c.
Visi 5 tomai sykiu 82.50

"Zvaigždė"
3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

J. P. BUDGINAS

BANKINIS KONTORAS

Siunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Parduoda laivakortes ant greičiausių laivų; Išmains Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuvių Knygų, Popierių, Abrozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas galima užsirašyti į laikraštį „Zvaigždė“. Ateikite persikrinti

4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.